

310701 ప్రతిదినము పకటింపబడును.

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూన్ నెల 19-వ తేది మంగళవారము
నంపుటము ౧౦

No 68

సంచిక ౬౮

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతకల్పమాదిగల మాయమందు. దీని మందులవలన మోసముగలుగను. మంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను విశేషముగా ప్రసిద్ధి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 శంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ది డక్కన్ మిల్లు స్టోర్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(1918 సం॥ యండింగ్ కంపెనీ ఆక్ట్ కింద రిజిస్టరు చేయబడినది.)

మూలధనము రు 3,00,000 మూడులక్షలరూపాయలు

భాగము 1 కి రూ 100 వంతున 3000 భాగములు

సామ్యుతయు నెక్కుసారి చెల్లించ నవసరము లేదు

అప్లికేషన్ లో రు 20/-లును, అల్టాటుమెంటు అయిన పిమ్మట రు 20/-లును, మిగతా రు 60/-లు నెల 1-కి రు 20/-లు చొప్పున 3 వాయిదాలతో చెల్లించవలెను.

(1) సహకారకర్తని జమీందారులు, గొప్ప భూవసతి లోని మిల్లు యజమానులు డైరెక్టరులుగా ఉండి ముఖ్యముగా మిల్లులవారికిని యిరింగులనుగూడ సరఫరా చేసే ధర్మము (ఈ ప్రయోజన సామానులు కష్టము చేయుటకు యీ కంపెనీని స్థాపించిరి. ఒకసారి సామానులను తెప్పించిన నిజము తెలియగలదు.

(2) బండరు, గుడివాడ, బెజవాడ, దుగ్గిరాల, ఏలూరు, తాడేపల్లి గూడెం, నిడుకల్ లో కనైరా గ్రామములలోని ఆ నేక రెయినుమిల్లులవా రందు షేరుహోల్డర్లుగా చేరియున్నారు. కంపెనీని 1928 సంవత్సరము మార్చి నెల నుంచి ప్రారంభించబడింది. భాగస్వాములను తదితరులను రెయినుమిల్లు సామానులు విరిగిగా కష్టము చేయుచున్నాము.

(3) మిల్లులకు తరచుగా కావలసిన బెల్టింగు-ఎమిరి సిమెంటు-సాల్పు-జల్లెడరేకులు-ఎలి వేటరు బోల్టులు-బెల్టు బోల్టులు-పాప్టింగులు-పుల్లీలు-హుల్లర్లు-వాటిస్సేరు పార్ట్సు-లూబ్రికేటింగు ఆయిల్సు, ప్యాకింగు రోప్సు వైపులు వాటి ఫిట్టింగు యింకా యితర చిల్లరసామానులు ఎల్లప్పుడు స్టాక్ లో సిద్ధముగా నుండును. అర్జరుయిచ్చిన తక్షణము కొరతసామానులు ఎట్టి అలస్యమును లేకుండగనే పంపబడును.

(4) కంపెనీని గురించి వివరములు తెలియగోరువారుకు వాటాదార్లుగా చేరగోరువారును, మిల్లు సామానులు కొనవలసినవారును యాదిగల చిత్రసామాన్ ప్రాసిన బడయగలరు.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

ది డక్కన్ మిల్లు స్టోర్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బెజవాడ.

మా వద్దకు కాలాదారులు విరివిగా వచ్చుటకును, అర్జరులు పడే పడే మాకు పంపుటకును

నమ్మకము, మాటపడము, న్యాయము, ఇవియే ముఖ్యకారణములు.

సవరము బంగారుతో చేసి, బాగుగా పోకిరుకని చేయబడిన నాగవత్తులు వడ్డీ యాణములు, గడియారము గొలుసులు, కంఠసరములు మొదలగునవి అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి. సవరము బంగారుకు, సీమ వెండికి పూచీనిచ్చెదము. 8 లేక 9 కాసులలో తయారగును, తరుగు మహారి ప్రాత్రము రు 35. 0-0

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, 25 చై నాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

మహాకాళిభద్రము

డబ్బీ 8 అణాలు, 6 డబ్బీలు రూ 2-8-0

గాలికగిలి చెడిపోయింద, కాబట్టి డబ్బీలో వుంచబడి యున్నది. కొంచెము భస్మము నిక్కతో చిక్కగాకలిపి పెండ్లుకలె బదుల్లకరాచి యెండనిచ్చిన యెడల రెండు నిమిషములలో అవి పుటపుట రాలిపోవును. చక్కముగను నలుపుగాని చూచిచెడుగాని కల్గుదు.

రాయల్ పండ్లపాడి

డబ్బీకి 12 డబ్బీలు రూ 2-0-0

పండ్లను ముత్తొకవలె తెల్లగాచేసి చిగుళ్లను గట్టిపరచును. తీపు, రక్తము, దుర్వాసన-పోగొట్టును.

చుండుతైలము

2957

సీసా 8 అణాలు, పోస్టుఖర్చు 5 అణాలు

మహాసన నూనెలకల్ల తలలో చుండు పోనివార్త చని చాలా ప్రశస్తమైనది. దీనిని ఆయిదారు దినములు ఉపయోగించి మోమోదట చుండు నిర్మూలముగా నశించును.

విక్టోరియాడిపో మైలాపూరు, మదరాసు

ప్రకటన

797

కృష్ణాజిల్లా భీమరం తాలూకా తాడేక కాపురస్తురు తిరుమల కామన్నగారి కుమారుడు స్వామి యిందుకల్ల సకల జనలకు తెలియజేయున దేవతగా:

నా తెలివిత కుమారుడు అబ్బులు అనే కామేశ్వరపుత్రుడు యిప్పుడే మయినరు కడలిసది. అతనికి పెండ్లిఅయినది. భార్య కాపురము చేస్తున్నది. అయినప్పటికీ దుస్సహనానకముల్ల ఇంటి కద్ద క్రమంగా వుండటండా అల్లరిగా తిరుగుట మతస్థిరమతక భీమవరం కగయరా బస్తీ గ్రామములలో అబ్బులు కగయరా చేసి నా ఆజ్ఞలోలేకుండా సంచరించుచున్నాడు. యెవరుగూని యేనిధరుయిన అబ్బున్న యిక్కమోడడు. కాబట్టి పుట్టు యాదర్శు చరణిరాస్తలున్న నాస్వామికిపు ఆస్తి ఆయిప్పునది గురిక పడరు ఆస్తిలో నా కుమారుడు అబ్బులు అనే కామేశ్వరపుత్రుడు యెంతమాత్రం గాని హక్కులేదు గనుక అతనికల్ల యెట్టి గిరములుగాని పుత్రములుగాని యెవరు వ్రాయించుకొన్నను శిరి చెల్లనిన్ని అందుకు నేనుగాని నా ఆస్తిగాని యేనిధరుగాను బయిండుకాకనిన్ని యింకామూలముగా అందరిని చెప్పించింద వయి:ది.

కాడేరు

డి 6 వ నె 1923

తిరుమలస్వామి

రంపవీరూరి

(మా స్వకీయ విలేఖరి)

విభాగపట్టణము, జూన్ 18:— ఫిర్యాదీకరపు సాక్షి విచారణ అంతమయినను, ఈ క్రిందివారు ఫిర్యాదీకరపున విచారణ చేయబడినవాలో ఆఖరువారు.

పోలీసువారు ద్యూటీలో నుండి పారిపోవుట

ఫిర్యాదీకరపు 149 సాక్షి ఎ. య. వర్. లాజ్ (రిజర్వ్ ఇన్స్పెక్టరు గోదావరిజిల్లా) ప్రమాణమై యిట్లు చెప్పిరి. నవం 12-10-22 మొదలు 28-12-22 వరకు రిజిస్ట్రార్ కుమార్తె యింటికి. నేను 18వ తారీఖు యందును అడ్డ తీగలో చార్జీ ఫర్మును పంపి నాతో పదిమంది రిజర్వ్ కాన్స్టేబులును 14 తాలూకా బలమును యింటికి. 14 తేదీ యందు రాజుగారు అడ్డతీగల ప్రేమను కొట్టుటకై వచ్చెదనని విని 15వ తేదీ మధ్యాహ్నము రిజర్వ్ బలము నన్ను పిడచి పారి పోయిరి. 15 తేదీ రాత్రి ప్రేమను కొట్టుట జరుగదని తెలిసి వచ్చెను. ఒక నూరయ్యరాజుగారు పిర్యోరవార్డును యెంతమాత్రం పోలీసువారు కొట్టుటజరదని కోరవట్టగ చెప్పెను. నేను పిర్యోరవార్డును యధములో యెదురొకనుటకు కొన్ని ఏర్పాటులు చేసివాను. నాదగ్గర యిప్పుడు వనస్పతిలు రెండుభాగములుగ విభజించి ఒక బలమును ప్రేమను పావును అప్పీసరు కమిషనరు చేసి నాకింద రెండవబలమును యింటికివేసిరి. మొదటిబలమును పోలీ ఆనుభవితర్ర యుడ యేర్పాటుచేసి నేను నాబలముతో రాజువరములోద్దమై యొక ఫలమున కేగితిని. నామనస్సులతో పిర్యోరవారులు బాగుగ గను ఉక్కిరిగని యెంతమాత్రము గుండ్రను గాల్పవలదంటిని. ఎదుకకక చేల్పినగుండ్రము గొంత పయోజనమును గలిగింపవచ్చునను నమ్మకముతో సుభయబలము లతో గొన్ని నూచనము చేసితిని. రెండవబల నాయాదంబు పరుగులిడుచు వచ్చి కనబలము పాటిపోయెననియు తాను దుప్పి తిలో నుండిననియు చెప్పెను. ఇంకలో నాబలముకూడ నా దగ్గరకు వచ్చెను. చీట్లు గ్రహ్యమందెను. పిర్యోరవారులు సమీపించుచుండిరి. నా బలముకొనుట నేను జూడలేదు.

మైదాన్ గారు దాగుకొనుట

రాత్రి 10 గంటలయెను. పిర్యోరవారులు రాగానే కొన్ని గుండ్రను చేల్పిరి. రెండవబలము నాజుతునతో పారిపోయెను. నేను నామనస్సులనుగాని కదిలరులనుగాని మాదలేసెనంటి ఆత్మ నుండుటచే నేనునూడ పట్టనే చేసితిని. తానాసీలువారుగూ యింటిని యెట్లో గనుగొంటిని. ఆయన యింటలేను. ఎవరో పిర్యోరవారుల పారినుండి నన్ను దాగుకొనుమని కోరిరి. (పోలీ ఆనుభవితర్రకు) తోయి ఆచట దాగుకొనవలెనంటి నా రాజుగారు చటటనే బస విడిచిరి. తిరిగి తనాసీలువారు నింటికి వచ్చిరి. కొండలు నన్ను బండెట్టొడ్డిగా దాగుకొనమని గలనోనిచ్చిరి. అది యెక్కడనన్నువో నాకు తెలియదని నుడిచిరి. పిర్యోర వారులు నన్ను యెటులనైనబట్టి చంక బ్రహత్పించుచున్నట్లు వింటిని. తనాసీలువారుగారి వసారలో గూర్చుంటిని. కొండ మంది నాతో మాట్లాడినవాడు నన్ను రివిన్యూ ఇన్స్పెక్టరు యింటికి గొంపోయిరి అక్కడ నేను పిర్యోరవారులు అడ్డతీగలు తెల్లజుటు గాగుకొంటిని. అనంతరముగునప్పుడు ఉపయోగవచ్చు కొనుటకై ఇరవయిన తుపాకులను చుండుగుండుకు నే నొక చోట దాచుటచే పిర్యోరవార్డుమీయ దోచుకొనలేదు. ఈ సం గతి మరుచటి పువ్వుము కొంత బలముతో నచ్చటికి వచ్చిన గోదావరి జిల్లాకలెక్టరు నూపరిండెంటుగారిని నివేదించలేదు.

(కాను:— నేను అడ్డతీగలకు పోవుటకు పూర్వము పిర్యోరవార్డు అంత శిశ్నిముగ మాట్లాడింతురని నేను తలచియుండలేదు. నాదగ్గర ఉన్న పోలీసుబలముగాక మరి స్వల్పమంది సాల్ట కాన్స్టేబులుకూడ నుండిరి. గ్రామస్థుల తెలిసిని పోలీసుల సహాయముకొరకు కుంపియుండలేదు. అడ్డ తీగలకు వచ్చిన పిర్యోరవార్డు యావస్థుండి 100 మంది యిట్లు నేను వింటిని. నేను పిర్యోరవార్డు తెలిసిని చూడ లేదు. రివాన్సీలువారుగారు ఆరాత్రి ఎచ్చ నుండిరో నాకు తెలి యదు. కొందరు గొప్పమేటు ఉద్యోగులు రాజుగారిని కలుసుకొనుటకు వచ్చి తమ నాకు తెలియదు.

రాజుగారి వ్రాత

141 ధూళిపాటి వెంకటరత్నముగారు:— నేను రాజు గారు లోగడ నొకపట్టణం కలుకలెక్టరు, ఫజుల్లాఖాను గారు ఇచ్చిన 50 యకముల భూమికి (వాసిక కడపా వ్రాసిరి. అందుపై రాజుగారు కను సంతకము చేసిరి. రాజుగారి దస్తూరి నాకు తెలుసును పిర్యోరవార్డు పూర్వము ఆయనకు నాకు మంచి

స్నేహము. అప్పుడు ఆయన బంధువులకు స్నేహితులకు ఉత్తర ములు వ్రాసేవాడు. ఈ (ప్రదర్శిత కాగితము రాజుగారి దస్తూ రామేశ్వర. రాజుగారు ఇదివరకు పిర్యోర వేయుటకు ప్రయత్నించు చుండినట్లు తాను వివరించుచు చెప్పిరి. రాజుగారు ఆంగ్లేజమున (వాయుట నూడ నాకు తెలుసును. ఆయన తెలుగున “శ్రీ అల్లూరి శ్రీరామరాజు” అనిన్ని ఆంగ్లేజమున “అల్లూరి శ్రీరామరాజు” అనిన్ని సంతకము చేసేవాడు.

పాలెముకడ యుద్ధము

112 సాక్షి సి. ఆర్. ఛార్లీ గారి సాక్ష్యము. (ఏ. యస్. పి) ఈయన 4-11-22 తేదీ మొదలు పిర్యోరవార్డుపై నుండిన పిచ్చి. పాలెముకడ పిర్యోరవార్డున్నట్లు భోగట్టా తెలిసిన విషయ సాక్షి 50 మంది బలమును దగ్గముతో నన్ను జాకో తోరగారితో అచ్చటకు వెళ్లిరి. పాలెము సమీపించు చుండ 100 మంది పిర్యోరవార్డులను తెలిసెను. బలము గుండ్రను పిర్యోరవార్డున్న వైపు చేల్పిరి. పిర్యోరవార్డు కూడ ప్రక్క నున్న వరిపొలములలో నుండి గుండ్రను చేల్పిరి. వారు చెవర కొచ్చిరి. పోలీసుబలము వారిపై గుండ్రను కాల్చిరి. (కక్కనున్న అవనిలోని) పిర్యోరవార్డు పోగా పోలీసువారు వారిని వెంట దింపిరి. కాని అందు చెల్లు దట్టముగ నుండుటచే కళ్ళుపులు కన లడలేదు.

అందుచే పోరాటమాగెను. అటులపోగా చనిపోయిన 4 గురు పిర్యోరవార్డు కనములు కనబడినవి. వారిచేతులలో ఆయుధము లుండెను.

11 ముద్దాయి మరిడయ్య పట్టువడుట

పిర్యోరవార్డు పోవు మార్గములో నన్ను గడ్డలో నొక మడి దాగుకొనుచుండుట సాక్షి చూచెను. వానిచేతిలో బిల్లు అమ్మి, ఒక పోలీసుగారి నుండును. వానిని పట్టుకొనిరి. ఆ చూచిన మనిషి 11 ముద్దాయెను. అగడ్తపార్డుముగ కొంతదూర ముపోగా కొన్ని తుపాకులు, కత్తులు, అమ్మలు, విజ్జలు, ఒక మం గరికత్తి, కొంత మందుగుండుకూడ అగడ్తగ వాటిని తీసికొంటిని. పట్టువడిన మనిషియు, 4 కనములును, దొరకన సామగ్రి యు ఇనప్పకైన నిత్యానంద పట్నాయకుగారిచే క్రొట్టబడిపేట గొంపోయెను. అచ్చట కనములనుగూర్చి పంచాయతీ జనుక బడి అంతర్వేదియు సలపబడిన. సాక్షి పార్టీవాడుకు దగు జాకోకగారు (పోర్టున వ్రాసినవియు ఆపోర్టులో వైసంగు లున్నయు నుండెనిన్ని చెప్పిరి.

(కాను:— రాజుగారికను పిర్యోరవార్డుపై వేపున్నాడు. 11 ముద్దాయిలు తుప్పులలో దాగుకొనుటకు ప్రయత్నించుచుండ గా కానినెట్లుకొంటిని. యధములో పిర్యోరవార్డు అమ్మల నుకయోగించిరమో నేను చెప్పలేను. నాతో ముద్దాయి తా నొక తులివానిని చెప్పెను. సాధారణముగా కొండప్రజలు నా తో అమ్మలను నిల్లుకు ఎల్లప్పుడును తీసుకొని పోవుచుండు టనుగూర్చి నాకు తెలుసును

మరఫిరంగుల నుపయోగించుట

నాకు మలవాదతిగునాటు అనుభవము కలదు. మర ఫిరంగులు, తుపాకులుకూడకలవు. మతో నొక్కొక్కటి 50 తుపాకుల చొప్పున ముండుగుండు తీసుకొని పోయితి. అది అంత యు నుకయోగపడెను. (ఇఖర పోట్లాట జరిగిన లింగాపురము, పాలెమునకు సమీపమున నన్ను కొండపై నున్నది. ఆత్రైపునకు కూడ ఎవరైన పిర్యోరవార్డుండిరమో చూచుటకు వెళ్లితిని.

గ్రామస్థులను కైదుచేసివీడుచుట

పాలెముకడకు వచ్చి కొంతమందిగ్రామస్థులను మేము ఖంబుడచితిమి. కాని దర్శించువారిపై అనుమానముకల్గు ము విడియు రుజువుకాకపోవుటచే విడిచివేసితిమి. 11 ముద్దాయి అరితగా నింపించబడినవారిలో నొక డెంతమాత్రమునకాదు.

స్వీనిగారిదళము

మేము లింగాపురముకడ పిర్యోరవార్డుండుట తెలిసికొని భోగట్టాచెప్పగా స్వీనిగారు వారిదళముతో సాయంత్రము 2-30 గంటలకు వెళ్లిరి. మొదట పోట్లాటలోనన్ను వారెవరన్న అదకములోలేను. పిర్యోరవార్డు అదబని (ప్రవేశించుటయే కడవు, మేము వారిని కనగనలేక పోయితి.

ముద్దాయిల ప్రేటుమొట్టు

కడవాళికోర్డు:— ముద్దాయిలను పిలిచి వారిని వాగ్మూ లముల నివ్వమనిరి. దిగువకోర్డులో నిచ్చిన క్రతి ముద్దాయి వా గ్మూలమును ఆయా ముద్దాయిలకు చదివి వినిపించగా వారం దకు పిడిగురకోర్డులో నిచ్చిట్లు బహుకొనిరి. అందరు ముద్దా యియును పిర్యోరవార్డు కంపున సాక్షులు చెప్పినరీతిని చెప్పబడిన సుభుర్దజములు జరిగిన ఆయాస్థలములకడనుండినవియు చెప్పిరి.

కాని వారు ఫిర్యాదీసాక్షులు చెప్పినప్రకారము కత్తులు పట్టుకొని తుపాకులు మున్నగునవి పట్టుకొనుట కేరలము అబద్ధమనిరి. వారిని పిర్యోరవార్డు చంపెదమని భయపెట్టి మాటలు మోయుటకై తులిసిమిత్తము తీసికొనిపోయిరని చెప్పిరి. వారందరు తీవ్రవారలము అనిరి. కేరలము నిస్సహాయముచే పిర్యోరవార్డుచేతి లో పడితి మనిరి.

కోర్డు:— మిర డిప్టింగుకొని పారిపోవుటకు ప్రయత్నించి తిరా అని అడుగగా. ముతై రిప్టింగుకొని పారిపోవడా కావ లా యింద గా మేమెట్లు పారిపోయెము నీలు 1 లిగిడో ఆ వెంటనే పారిపోవచ్చి మేము పోలీసులకగ్గంతు గాగా మనో ను:ట్టి వారు నింపించిరి.

వె:టిగాడు సాక్షి (క్రొట్టబడిపేట (యద్దాయి) ఇట్లుకోర్డువారిని సుభోధించెను. “బాబూ, అధికారమును, మందుగుండు, తుపాం లు, కలిగివాటినిపుకయోగించు నేర్పు తెలిసిన స్వామి కార్యమునైన స్పష్టచుట సాక్ష్యమునివ్వవచ్చు. పోలీసువారే రాజుగారు రమ్మ స్పష్ట మూత్రమున గడ్డగడ్డవడవడు సాక్షులములుచేయుచుకొను కొలది రాజుగారితో తిరుగగా మాబోటి తీవ్రవాళ్లు నిస్సహాయులు యధికారంత ఎవరిని మమ్ములను రాజుగారు భయపెట్టి తీసుకొనిపోయిరి అనుటలో ఆశ్చర్యమేమి కలదు” అని చెప్పెన్ ను. ఈసంగతి కోర్డురవార్డు చేసిరి. 1 ముద్దాయి తన ప్రేటుమొట్టులో దమనపల్లికడ సాక్షులకువద్ద హాయిటరుగారిని చంపి తిరిగి గంకుందోర వస్తారాలు గామపర్యవసానై కడము చేను కొనచున్న రాజుగారితో చెప్పగా రాజుగారు “ఎందుకయిరు అనవరముగ వారిని చంపితిరి” అని వారిపై మండిపడిన వారి అనచరులను తీరముగ డిటినియు చెప్పెను.

అందుపై కోర్డు:— “రాజుగారు యెప్పటికిని పోలీసు బలముపైనిచ్చి, దొంగలపైనిచ్చి చంపుటకు వెళ్ళవద్దని వారి అను చరణకు ఆజ్ఞాపించిరా” అని అడుగగా ముద్దాయి అవుననెను. తరువాత అందరు ముద్దాయిలను కరికపట్టణములో పోల్లిపె చేరు వెట్టకపూర్వమే తామున్న కలుజయలు గరుల దగ్గరకు పిర్యోరవార్డులను పోలీసువారు తీసుకొనివచ్చి పేర్లువారిగా ముద్దాయిలను గూర్చి మాపుచు బోధించిరనియును చెప్పిరి. పోల్లిపెచేరులో ముద్దాయిలతో కలుసుబడిన తదితర సరికట్ట ణం ప్రజలనుండి నులభముగా పోల్లిపేయుట కొరకై ముద్దా యిలుబురలన్ని శుద్ధత్రేయము చేయుచుననియు కూడ ముద్దా యిలు చెప్పిరి.

ప్రశస్తమైన ఖిద్రగు

మా నిలయములో ఖిద్రగ భోజనము, ఉత్తర్యములు, వర్టింగు అద్దకపు దుప్పట్లు సాదా దుప్పట్లు మాడితానులు కగయి రాలు సరసమైన భరలకు దొరకలవు-నివరములకు వ్రాయుదు, చె. వెం. నరసింహారావు ఖాదీనిలయము.

(775) మచిలీపట్టణము, కృష్ణాజిల్లా

నోటీసు

810

చీరాల మ్యునిసిపాలిటీలో 1923-24 సంవత్స ముతాలూకు రోడ్డువగయరా మరమ్మతులు విష యమై జరిగె పనులకు కంట్రాక్టర్ల వల్ల పెండర్లు యీనెల 15 వ తేదీ లగాయతు 22 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలవరకు తీసుకొనబడును. యెస్టిమేట్ల కేట్లు వగయరాలు చూడదలచుకొను వారు ఆఫీసుకాలములో వచ్చి చూడవచ్చును.

మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు } రావుల సుబ్బారావు, చీరాల. 14-6-28 } ఛాంబర్ మన్.

విక్రయమునకు కావలయును.

ముదితములగు ఆంధ్ర గ్రంథములు

గొప్ప గ్రంథాలయము నొకదానిని స్థాపించుటకై నవం లు నాటకములు ప్రబంధములు పురాణములు వ్యాఖ్యానములు శతకములు చరిత్రములు మొదలగు శిష్ట ముదితగ్రంథ గ్రంథ ములను కావలసి యున్నవి. గ్రంథములను మొత్తముగాని ప్రత్యేకముగాని విక్రయించ దలంచి గ్రంథకర్తలనుగ్రంథాల యాధికరులు మాన్యుగువారు-తమకును యొద్దగల గ్రంథములను వాని తెలుగున దెబ్బచు వెంటనే ఈక్రింది యుద్దేశ్యునకు వ్రాయవలెను.

గ్రంథాలయము. C/o ఆంధ్రనతిక.

212 పోస్టుబాక్సు, మద్రాసు.

రీడింగు ప్రభుత్వ
రాజీనామా ఇయ్యడు

(బొంబాయి ప్రానికలు)

రీడింగు ప్రభువుగారు రాజీనామా ఇచ్చిన రసభూమి మె
కప్పుడునుకలిగియుండలేదు. ఇకముందెప్పుడును కూడ కలుగదు.
ప్రభువుగారి ఉద్యోగకాలపరిమితి ముగియగ నే వీరిఉద్యోగకా
లము తీర్పము చేయవలసివచ్చును. ప్రభువుగారు లిబరలు వక్షము
నందు అత్యుత్సాహము గలవారిలో జోకరని అందరు ప్రభువునకు
తలచిరి. కాని సమయోచితముగ ప్రకటించు ఉద్యోగి అని ఇప్పుడు
తెలిసికొనగలిగితిమి. అత్యుత్సాహము తనవక్షముకట్టు విశ్వాసము
వారికి ప్రధానముగ నుండియుండిన ఎప్పుడో వారుకను ఉద్యోగ
మునకు రాజీనామా ఇచ్చియుండెడివారు. ఇంతకుముందె
న్నడును ఇండియాకుఁగై ఈవిధమున రాజకరనిభూమిగారి నల
వల నల్లంఘించి విరధముగ ఉత్తరవులు ప్రకటించి యుండ
లేదు. రెండు సంవత్సరముల క్రితము సంస్థానాధీశుల కథయందు
రీడింగు ప్రభువుగారు మాట్లాడుచు సంస్థానాధీశుల సంగతినా
రమై క్రత్యేయముగ ఒక ప్రెస్ బిల్లు నుండుట యొక్కము కా
దనియు సార్వభౌమని రక్షణార్థమైకూడ ఇట్టి ప్రెస్ బిల్లు
లేదనియు తెలిపియుండిరి. సంస్థానాధీశులెల్లను సామాజ్య
కాననకథవారు నిరాకరింపగ నేరీడింగు ప్రభువుగారు దానిని సమ
ర్థించిరి. కైటుహానుండి వచ్చిన ఉత్తరవుల ననుసరించి వీరు
లిల్లును కర్మి ప్రాజెన్సరును విషయము ఎల్లరకు తెలియను. ప్రభువు
గారి లిబరలు వక్షము ప్రకటించు లన్నియు
బూడిదపూలయ్యెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాజులుకమి
షను నియామకముకట్టు విషయమై యుండిరి. ఇండియా మంత్రి
గారు రాజులుకమిషను ఉండవలయునని నిర్ణయించగ నే
మానముతో రాజకరనిధిగారు తలవంచుకొనిరి. కర్మి భేదము
లను రాజకరనిధిగారు రెండు సంవత్సరముల క్రితము తీర్మానముగ
ఖండించియుండిరి. ఈ కృత్యానములను అంతమొందింప వల
యునని ఒకలిల్లు కయారుచేయవలెను ముఖ్యమూత్రములకు విరు
ద్ధముగ విధమున ఇండియామంత్రి కొన్ని సవరణలు చేసిరి. రాజ
కరనిధిగారు మరల కమిషనరిని మార్చుకొనిరి. కర్మి నులయందు
భారతీయుల సంఖ్య కృద్ధి చేయవలయునను విషయమై ఒకసాలు
సర్పిలరు పంపబడినది. అందుకు అందరు రాజకరనిధిగారిని
ఖండించెరి. ఇంచితేపు కమిటీవారు నైతిక కృత్యమును కర్మింప
వలయునని సలహాయచ్చిరి. కాని రాజకరనిధిగారికి లొంగి
పోయి రీడింగు ప్రభువుగారు నైతిక కృత్యమును కర్మింప
చుటకు అంగీకరింప లేదు. కర్మి ప్రభువుగారు ప్రధానమంత్రిగ
నియమించుటన రీడింగు ప్రభువుగారు రాజీనామా
ఇచ్చెదని వార్తాప్రకటన ప్రకటించెను. రాజకరనిధిగారికి గల
స్వాతంత్ర్యాభిమానమునకు స్వపక్షాభి మానమునకు కలుపుకు
సంతనించిరి. 24 గంటలు కాలేదు. కర్మి ప్రభువుగారైనను సక
మకరైనను సకే ఎవరు ప్రధానమంత్రిగ నున్నను సకే రీడింగు
ప్రభువుగారు మాత్రము రాజీనామా ఇయ్యరని ప్రకటించబడినది.
జోరీగాల వలె దైవార్థ వక్షమువారు ప్రభువుగారిని మూగి
త్రుతిపించుచున్నను, ప్రభువుగారు మాత్రము
గుంపులు గుంపులుగ ఎన్ని జోరీగలు వచ్చి
నను, లక్ష్యముచేయరు. ఉద్యోగములో స్వపక్షాభి
మానముతో రీడింగు ప్రభువుగారు తన ఉద్యోగమునకు రాజీ
నామా ఇచ్చు అకర్మ సంభవించునని భయపడ నక్కరలేదు.
ఉద్యోగమును గట్టిగ వట్టుకొని యుండు మితవాచుకర నేరీడింగు
ప్రభువుగారు నమ్మదగిన మనషి.

రాజమండ్రి చింతామణిహాలులో

శ్రీ అల్లూరుకృష్ణవిలాస సభవారు

ఈనెల 23-6-23 తేది శనివారం రాత్రి

“రామదాసు” అను నాటకమును

ప్రతిభా చంద్రుడు.

భారతదేశమున కేమికావలెను?

చి॥ శ్రీనివాసరావుగారు బి. ఏ.

భారతదేశమును గవ్యస్థానమునకు తీసికొని వెళ్లగల
మహాకావ్యమును రాజకర్తృవత్తా లేక ఆధ్యాత్మిక తత్వవత్తా?
అని యోచన భారతదేశమున ఆధ్యాత్మిక తత్వవత్తలకు కొదవ
లేదు. అట్లునివారిని నిరసించుటలేదు. అనేక వచస్పాదీమలలూ
సౌరభపుష్పమయ్యలకుంట జడమంద కనమొచ్చేనుకొనుచు ఆత్మ
సామ్రాజ్యమున స్వచ్ఛందవిహారులగు మహాత్ములు జన్మించిరి.
మనము నేడు కొందున్నది. ఆత్మసామ్రాజ్య స్వాతంత్ర్యము
గాదు. ఇహలోక స్వాతంత్ర్యము. ఇది దానికంటె అనేక రెట్లు
తక్కువ కావచ్చును. కాని భారతదేశము నేడు కొందున్నది,
ఈ ఇహలోక స్వాతంత్ర్యము.

గాంధీమహాత్ముడు అభ్యాసార్థిక కర్తవ్యవ్రత. ఆయాసను అంజనము కావలసిగివేత్తయని శ్రమపడినారు. అందుచే ఆయాస చివర పరిశ్రమకాలములో తన యాసచరులను ఖండించెను. ఆయనరుజును తెలిపారు.

భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమును గోలుపోయినను ఆధ్యాత్మిక తత్వవేత్తలు ఇచ్చట నవతరించుచునే యున్నారు. వీలయిన స్వాతంత్ర్యము గోలుపోయిన దేశములకు ప్రలాభము హెచ్చునుగాని తగ్గును. ఇహలోకభోగములను పొందితేనివారు తరలోకభోగములకై ప్రాప్తించుచుండుదురు. దేశము తరవడవలెక మైనను దానికి కట్టుబాటుకొని యొకమూల గూర్చుండి స్వాతంత్ర్యభావములతో నజ్ఞాతలూగుచు సంకోచించుచుండును. కాబట్టి దీనిని మెట్టస్వాతంత్ర్యభావములు కావు భారతదేశము నుట్టి నేడు కావలసినది.

ఇప్పుటికి రెండువల సంవత్సరములక్రింద పాలస్తీను దేశ
ములోని యూదులకును మన ప్రస్తుతమునకును కొంతపొలిక
యొస్తన్ది. యూదులు తమ పాపకండ్లకైయును సంతాపించుట
కొక్కనాయకుని కొరియొందిరి. యేను అట్టి నాయకుడని వాచు
వలచి యతని ననుసరించిరి. కాని వారి ఆభిప్రాయము గౌరవేత్తు
ఁట్రాతడు వారికి ననుబడలేదు, అంకట నాతని పరిత్యజించిరి. కాని
యీతడు లోకపూజనీయు డయ్యెను. లోకములో నతని పూ
జించువారు పూజకొరకె యతని బెట్టుకొనిరి గాని, యతని భక్తి
యు నవలంబించుట కాతని బెట్టుకొనలేదు, అ విధముగనే లోక
మంతయును గాంధీమహాత్ముని పూజించవచ్చును. అతని మార్గము
నవలంబించువారు చాలావు మూఁయు. యూదులలో జుదీస
యేనుక్రీస్తును లోకపూజ్యుక వచ్చినది. యూదులకు గౌరవము
మాత్రమురాలేదు. గాంధీమహాత్మునికి లోకపూజ్యుక లభించెను,
అంతమాత్రముచేత భారతదేశమునకు మాత్రము గౌరవము లభిం
పదు. భారతదేశము గాంధీమహాత్మునికి ఆధ్యాత్మిక కత్వవల్లలతో
కృప్తినొందదు. రాజ్యాంగ కత్వవల్లలై యొక మహానాయకుడుగా
నెదురయించవలెను. పాలస్తీను చిన్నదేశము గనుక బానికావ
లనిన నాయకుని స్పృశించుకొన లేకపోయెను. భారతదేశ వట్లు
కాదు. ఇందిరి జనులకు జ్ఞానకార్యవసాహుగిరి తత్పూర్ణ లేదు.
అచిరకాలములో తనకు కావలసిన నాయకుని పొందగలదు.
కావున భారతదేశమునకు ఏమి కావలెను? నాయకు దొక్కడు
కావలెను. ఏమిదొక్కడు కావలెను. మెజారిటీలు, మైనారిటీలు
ఇవి మిథ్య. ఇది తెలియని వాదము. — కృష్ణాచారిక.

వెలనల్పము !

పరిమళికి ము!!

మోహిని తేలము

6 వలనము గల నీసా 1-6 అక్షరము 0-13-0 మృత్యు.

తామర తైలము

తామర, పీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు
వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము నెల 0-8-0.

ఆమృతాంజనం డిపో బొంబయి-మద్రాసు.

[illegible]

ఏలూరు మేడలాటరీ ఆపబడుట

కృష్ణాడిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు వారు 16-6-23 తేదీన యిచ్చిన తెలిగ్రాము ప్రకారము ఏలూరు మ్యూనిసిపల్ నం T/5 143 రు మేడలాటర్ అవబడినది.

పర్యవసానము ముందు ఈ పేవరుద్దా రానే లేలుపబడును.

(Sd) మాటూరి సర్వేశ్వరము,

నీలూరు, కృష్ణా జిల్లా.

నా తావరణస్థితి

1923-సం॥ జూన్ నెల 19-వ తేది మృగశిరవారము

జిల్లా ముఖ్య సకలములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక స్థాయి	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప స్థాయి	గత 24 గంటలలో వర్షం	ఏప్రిల్ 1-న శేషనందీ వర్షం	ఏప్రిల్ 1-న శేషనందీ రామానుజు వర్షం
గోపాలపురం	90.0	79.6	0.25	0.25	2.64
కోదాపురం
విశాఖపట్నం	92.1	81.6	0.08	0.05	2.17
కాకినాడ	96.4	84.8	...	0	2.67
మచిలీపట్నం	98.8	85.0	0.02	0.01	2.80
గుంటూరు
కర్నూలు	100.0	78.4	...	0.50	1.16
బళ్లారి	99.1	76.3	...	0.26	1.05
అనంతపురం
కడప	0.60	1.19
నెల్లూరు	100.7	88.2	0.07	0.41	0.48
మద్రాసు	101.8	82.0	...	1.18	0.14
కడపూరు	101.0	90.6	...	1.93	0.25
కెలూరు
సేలము	99.0	72.9	...	0.29	1.82
కోడలపల్లి	88.9	70.8	...	0.66	0.52
తిరుమనూరి	100.8	78.6	...	1.12	0.26
నాగపట్నం	98.4	80.4	...	0.92	0.18
పుదుకోట
మధుర	94.1	78.0	...	0.25	0.85
పాంబన్	92.6	79.5	...	0	0.10
తిరునల్వేలి	0.31	0.18
తిరువేంద్రం	75.0	73.0	1.25	11.98	2.44
కొచ్చిన్	16.4	12.5	8.20	19.87	0.77
కాలికట్టు	79.8	73.8	8.25	14.58	9.20
మంగళూరు	85.9	74.8	1.70	14.42	11.51
తెంగళూరు	87.5	66.8	...	1.58	0.71
హస్సన్
మెర్కాట	72.0	61.0	0.48	5.11	11.64
తూర్పు
హైదరాబాద్
కల్ హర్
రత్నగిరి
బొంబాయి
షోలాపూరు
కొండకూర్	66.9	54.6	0.31	1.08	1.09
ఉదకమండలము

సర్కారులు:— అకాశము అచటవిట పేర్లుయాలతో
నామకొన్నది చాలబోట్ల అర్హిత తప్పక. కాకినాడ బండ్ల
రులలో రాత్రివేదివి ౪ ద్వీగిం హెయ్య.

దేశము:- ఆంధ్రప్రదేశ్ మధ్య భాగము, కర్నూలు జిల్లా 4.కి.మీ. దక్షిణ, బళ్లారిలో రోడ్ దక్షిణ భాగమున ఉన్నది.

కర్నాటకమునా మేఘములు పలనక ఆనాకమున నా
 పించినది. అర్ధ్రక శివార్క. మద్రాస్, పడలానానా పగటివడివి
 పిక్కి దీగిలు ఎవ్వక.

మలదారులలో భర్త మా కురియుచునే యుండవచ్చును.

సి. చంగల్లరాయ మొదలియూరు

కామవరణ వృక్షము

ఆంధ్రపత్రిక

1923-వ సం. జూన్ నెల 19-వ తేది

మంగళవారము

సత్యాగ్రహము-స్వరాజ్యపతాకము

గాంధీజీజీవితమును బంధన దినమైన సోమవారమునందు ముదయమునను 168 సత్యాగ్రహాలు నాగపురమునందు నిర్వహించబడిరి. ఆ సాయంత్రము తిరిగి 18 మంది సత్యాగ్రహాలు నిర్వహించుట నంగీకరించిరి. ఆ దినమంతయును నాగపురము కర్వడిగమునందు నతల వేలకలకలతో కలకలలాడుచుండెను. నేటి జమ్మాలూరుగారి కేసు గురువారమునాడు విచారించబడను. శ్రీయత జవహర్ లాలు నెహ్రూ జార్జి టౌనెపు పురపాలకులను తాండను గారలు సత్యాగ్రహపతాక సంరంభమును నవిచ్ఛిన్నముగ జరుపుటకు ప్రజల నుద్బోధించుచున్నారు. నిరంకుశాధికారవర్గము నాగపుర నందు సభాసమావేశములను ప్రతిఘటించినది. నాగపురమునందు కరమోతాహము ప్రబలినది. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కొందరి మహజరు ననుసరించి 144 సెక్షనును సివిలు ప్రదేశముల భాగమునకే కాకను నాగపురము మ్యునిసిపాలిటీయందలి తూర్పు భాగమున కంతకును ప్రయోగించిరి. రెండు మాసములవరకును నీ యుత్తరపు అమలునందుండగలదు. నిరంకుశాధికారవర్గము నిర్బంధ పాతములను బిగిదిసికొనియును ప్రజలయత్నాహము ప్రబలుచుండును గాని క్షీణించినది దేశము చూపుచున్న యత్నాహము తెలుపుచున్నది. అన్ని రాష్ట్రములందును సత్యాగ్రహ సంరంభమునందు శాంతిపైకికులను బంపుట కేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. మన ఆంధ్రపైనికులును నిన్నను చేరి సత్యాగ్రహ సంరంభము సంకాల్ప సమర్థులము చేసి ధన్యవాదములకు జాత్రులైరిని తెలుపుటకు సంకల్పము గలుగుచున్నది. అధికారిశ్రేణికి పాటుబడెడివా రెన్ని నిర్బంధముల వైపున చేసినను స్వరాజ్యసంపాదనమునకై కృతనిశ్చయమైన ప్రజల యత్నాహము మహాతరంగము అవతల పొంగును గాని తగ్గజాలదు. ఒకదినమునందు 268 మంది సత్యాగ్రహాలు బంధించబడిరను నువ్వార యధికారులకు శాంతిమును గలుగజేయుటకు జరగరాహమును గలుగజేయుట భారతసంగ్రామ రంగమునందు విజయవిహ్వముగ గనుపట్టుచున్నది

క్రైస్తవమతము విఫలమైనదా?

క్రైస్తవ మతావలంకరులం దిపు జాతీయ శోధనము గలుగుచున్న విధమును వారి యుద్దేశములు ప్యాఖ్యానములు సందియములు తెలియజేయుచున్నవి. ప్రపంచమునంతయును నాక్రమించుకొని మాజాతి మామతిము మేము శ్రేష్ఠములనుచు నుద్బోగిడి వారు వారి జాతివలనను మతమువలనను తమదేశమునకే కాకను ప్రపంచమున కంతకును గలిగిన ప్రయోజనములను నిర్ణయించవలసి యుండును. ఈ విషయమును ధర్మదృష్టితో లక్ష్యంబును కేసినవాడు క్రైస్తవ మతాహంకారమును క్రైస్తవ జాతీయాహంకార

మును ప్రపంచమునకు కేసిన మహాపరాధముల నంగీకరించుచు వివాదమును బొందుచున్నాడు. టాలుస్టాయి, గోల్డి, మేరికేలేలి, మొదలగు గ్రంథకర్తలు తత్వజ్ఞులు క్రైస్తవమతాధికతులు క్రైస్తవరాజ్యాధికారులు ప్రజలకు కేసిన యావచారములను రమ్యముగ వారి గ్రంథములందు వర్ణించియుండిరి. ఆ గ్రంథములను జదివినవారకు యూరపురాజ్యము లందు క్రైస్తవమత మేస్థితియందున్నదియును తెలియచున్నది. యూరపురాజ్యములందుగల మిన్నను ముట్టడి చచ్చి గోపురములకును సుందరములైన మందిరములకును భానవాసర బోధనలకును మతాచార్యులకును కలిమితిలేద. మత ఫలము మందిరాదులందుగాకను మానవప్రవర్తనను సందు మాత్రమే గోచరము గావలయును. మందిరములందును మతాచార్యులందును గ్రంథములందును గనకడద. క్రైస్తవ హృదయములేని మతము క్రైస్తవలక్ష్యమును ప్రకటించుటకు సాధనము గాదు. క్రైస్తవ మతావలంబులు గల స్వదేశము లందే క్రైస్తవధర్మ మగోచరముగ నున్నపుడు క్రైస్తవ రాజ్యాధికారమునందున్న పరదేశము లందు క్రైస్తవ ధర్మవిషయమును విమర్శించుట యే యావపరము. క్రైస్తవమతము విఫలమైనదాయను విషయమును ఇంగ్లీషును మతాచార్యులు విమర్శించి విఫలమైనదినియే నిర్ణయించిరి. కాని విఫలమైనదాయను విషయమును విమర్శము చేయుటకంటెను సఫలమైనదాయను విషయమును యోచించుట ప్రయోజనకరము. మతప్రయోజనమును నిర్ణయించుటకు మూడసాధనలను ఇంగ్లీషు గారు నిరూపించిరి.

మతపరీక్షల మార్గములు

క్రైస్తవమత కలిశీలనమునకు మొదటిసాధనము క్రీస్తు వాగ్దేవులు బోధించిన బోధల నవలంబించుటవలనను గలుగగల ఫలనిర్ణయము. ఏను క్రీస్తు వాని భక్తులు పాలుపీటరు ల్యూకు ప్రపంచమునకు ప్రేమతత్వమును వెల్లడి చేసిరి. కనుబలారాధనమునందు మునిగియున్న ప్రజలకు ప్రేమభరితమైన దైవతత్వమును బోధించిరి. భగవంతుని జనకత్వమును మానవుల భ్రాతృత్వమును క్రీస్తు వాగ్దేవులు బోధించిరి. క్రైస్తవమతస్థులు వారి మతాచార్యులు బోధించిన ధర్మములు నిత్యవ్యవహారములందు అనుష్ఠించినపుడు మతము సఫలమైన విధము లొకమునకు వ్యక్తము కాగలదు. క్రైస్తవ మతస్థులు మమకారమును అహంభావమును గలిగి మతమునకు బిజమైన ప్రేమధర్మమునకు వ్యతిరేక్తముగ బ్రవర్తించునపుడు వారిమతము విఫలమైనదనియే నిర్ణయ మగుచున్నది. క్రైస్తవరాజ్యములను పీడించుచున్న స్వజాతీయ దురభిమానము కరపీడనమునకువియోగపడుచున్నపుడు పరమేశ్వరుని జనకత్వమును మానవుల భ్రాతృత్వమును అజహాస్యములుగ గనకడుచున్నవి. క్రైస్తవ జాతులు స్వార్థప్రయోజనములకు పరిస్పర్ధివాదమును కేసి కొనుచున్నపుడు క్రైస్తవమతము సఫలమైనదని యెవరును నమ్మజాలరు. మహాసంగ్రామానంతరమైనను ప్రాన్యదేశము జర్మనులకు జాపుచున్న మహాక్రొయము గ్రోథభాగమోహాదుల బలమును జాపుచున్నది గాని ప్రేమబలమును జాపుట లేదు. ప్రాన్యదేశమం దైనను ప్రత్యేక కక్షలకును కక్షములకును గల వైరుధ్యము ద్వేషమును దెలుపుచున్నది గాని ప్రేమను దెలుపుట లేదు. క్రైస్తవ రాజ్యములందు సతతము వ్యక్తికిని వ్యక్తికిని, సంఘమునకును సంఘమునకును, జాతికిని జాతికిని ప్రవర్తమానం బగుచున్న మహాసంరంభము క్రైస్తవమత తత్వము విఫలమైన విధమును బోధించుచున్నది.

క్రైస్తవల జీవనయోత్రలు

మత కలిశీలనమునకు ఇంగ్లీ నిర్ణయించిన రెండవలక్ష్యము క్రైస్తవల జీవితములవలన దెలియచున్నది. క్రైస్తవలు వారి జీవనయోత్రవలనను మత స్థాపకుడు నిర్ణయించిన ధర్మలక్ష్యమును ననుష్ఠించుటలేదని విశదము జేయుచున్నారు. మతస్థుల లక్ష్యమంతయును భాగ్యభోగ్యములందు నిమగ్నమై విహిక సుఖారాధనమందే ప్రవర్తించుచున్న విధమును వారి జీవనయోత్ర విధానము విశదముచేయుచున్నది. యూరపియన్ క్రైస్తవల శక్తిసామర్థ్యములు ధనార్జనమునకును భోగారాధనమునకును వినియోగపడుచున్న విధమును సాంసారిక వ్యవస్థలు భోజనవ్యవస్థలు క్రీడావిభాగములు వస్త్రధారణ విధానములు రాజ్యాంగములు ధర్మారాధన విధములు సువ్యక్తము చేయుచున్నవి. మహావ్యాకరమును బడసిన నవలలు కథలు పాశ్చాత్యక్రైస్తవల జీవన లక్ష్యమును ననంతముఖములను విశదము జేయుచున్నవి. వధురాహరములు సురుచిరాంబములు సుందరాంగములు మనోహరప్రవృత్తులు ధనరాశులు సుఖసాధనములు. క్రైస్తవల లక్ష్యము మతాచార్యుడు నిరసించిన బాహ్యలక్ష్యమునందే నిమగ్నమైనది. స్వర్గలోకము బిడల కందుబాటునందును శ్రీమంతులకు దూరస్థముగను నుండునని క్రీస్తు బోధించిన పరమధర్మము విశరీతాకారమును బొందినది. క్రైస్తవలకు సౌఖ్యలక్ష్య మాంతరంగిక సాధనమునందు బాహ్యసాధనములందు లగ్నమైనది. ధనార్జనమునందును సౌఖ్యారాధనమునందును అహమహామిక రాక్షసాకృతిని దాల్చినది. ధనార్జనకు కలిమితి వేలు లక్షలు కోట్లు లర్బుదములు దాటి పరాధములందు నిలిచినది. ఏ యుపాయమున నైనను కుబేరులగుటయే గౌరవభావనమైనది. పెద్ద పెద్ద ధనాగారిములును కంపెనీలును నాగరకలక్షణములు ఒకరూపాయిని దొంగిలించెడివాడు దొంగ. కోట్లను చట్టముల ప్రకారము దొంగిలించెడివాడు సంపన్నుపండితుడు. క్రైస్తవలు ధనార్జనమునకై చేసిన హింసలు దార్శన్యములు నిర్బంధములు మత ద్రవ్యక్రమమును దెలుపుచున్నవి. క్రైస్తవలు నిర్వహించుచున్న పెద్దతోటలు, గనులు, యంత్రాలయములు వైతాను స్వభావమును విశదముచేయుచున్నవి. క్రైస్తవధర్మమును విశదము చేయుట లేదు. ఇంగ్లీ నిర్ణయించిన రెండవలక్ష్యమును క్రైస్తవమతవిఫలత్వమును విశదముచేయుచున్నది. కాని సఫలత్వమును విశదముచేయుట లేదు.

జాతీయధర్మలక్ష్యము

ఇంగ్లీ నిర్ణయించిన మూడవలక్ష్యము జాతీయ ధర్మజీవనమునందు జాడవలసియున్నది. యూరపు రాజ్యములజాతీయజీవనమునందు క్రైస్తవమతధర్మవైపరీత్యము సంపూర్ణముగ ప్రత్యిక్షమగుచున్నది. యూరపు రాజ్యములందు మితిమీరి పెరిగిన వైరములును సంగ్రామములును నీ సత్యమును సువ్యక్తము చేయుచున్నవి. యూరపు రాజ్యములను పీడించుచున్న మహాద్వేషము దావానలము రీతిని రాజ్యములను దహింపజేయుచున్నపుడు క్రైస్తవ ధర్మ మారాజ్యములందు నిర్వచంతముగ నున్నదని విశ్వసించుట యసంగతము. స్వార్థపరత్వమున కేర్పడిన జాతీయత పరాధప్రదమైన ధర్మారాధనమునకు వినియోగపడదు. క్రైస్తవ జాతులు వారి యాన్నత్యమును ప్రకటించుకొనుచు వ్యాధి, యక్షాత్యమును పరపీడనమునకు వినియోగింపబడుచున్నవి. క్రైస్తవజాతు లెన్నిజాతులనో రాక్షసబలమును ప్రయోగించి హాశనము చేసినవి. క్రైస్తవమతము క్రైస్తవజాతులకైనను ప్రేమాన్ని.

మును భార్యవరణమును గలుగ జేయుటకు దోడ్పడజాలకపోయినది. మానవోద్ధరణమును జేయుటకు మహాత్మాగమును జేసిన సుక్రేస్తు తిరిగి యిప్పుడవతరించి యధర్వశాస్త్రినిగనగొనినపుడు క్రైస్తవమతము విఫలమైనదనియే యనునని ఇంగ్లీషు నిర్ణయించుచున్నారు. మతధర్మ దూరగులైన రాజ్యాధికారులు మాత్రము భూభార మంతయును తమ మీదనే నిలిచియున్నదని యహంకారమును బూనుచు భారతీయులు సయితము క్రైస్తవమతమును బట్టి గానంతవరకును భారతభూమికి మోక్షము లేదని ఘోషించుచున్నారు. బొంబాయి గవర్నరు సర్ జార్జి లాయడు భరతఖండము క్రీస్తుమతమును స్వీకరించవలయునని క్రైస్తవ మతాచార్యులకు వ్రాయుచున్నారు. విల్లింగ్డునుక్రభువు వారి క్రైస్తవమతస్థుల సంతకమును హెచ్చరించుచున్నారు. ఇంగ్లీషు భరతఖండము క్రైస్తవమతమును స్వీకరించునని జ్యోతిషమును గుణించుచున్నారు. కాని ఈ యధికారపండితు లేనుక్రేస్తుచేసిన ధర్మోపదేశములను మరచిపోవుచున్నారు. తమ కంటియందలి మూలమునుజూడకను పరుల కంటియందలి నలుసులను వెదకుట ప్రయోజనకరము గాదు. తన యింటిని బాగుజేసికొనినవా రితరులయింటిని బాగుజేయజాలరు. అయినను లోకభక్షకార్యము చేయుచున్న పాతకములను లోకరక్షకార్యము చేయుచున్నటులు తలంచుట ఇంగ్లీషు నిర్ణయించినటులు క్రైస్తవమతము విఫలమైన విధమును దెలియజేయుచున్నది. ఇంగ్లీషు సయితము క్రైస్తవమతఫలమును నిర్ణయించుటయందు సకలమతములకును మూలాధారమైన మహాలక్ష్మమును ఫల నిర్ణయమునం దుపేక్షించిరి. ఆ లక్ష్మము క్రైస్తవమతమున కపరిచితము గాకపోయినను సన్నిహితముగాదు. ఆలక్ష్మమునందే విశ్వమయమైన భాగవతధర్మము గోచరమై సచ్చిదానందానుభవము బాహ్యప్రపంచమునందు గాక విశ్వమయమైన నాత్మానుభవమునందు గలుగుచున్నది.

ఆత్మానుభవలక్ష్మము
 క్రైస్తవమత మాత్మానుభవ లక్ష్మమును పోషించుటయందు విఫలమైనను బొందినది. 15వ శతాబ్దమున దైవము సర్వవ్యాపకమై యున్నను అప్రత్యక్షముగ నున్నాడు. సర్వప్రాణులందును గల భగవంతుడు బలముగల శ్వేతి క్రైస్తవజాతులందు మాత్రము ప్రత్యక్షముగ గనుపడుచున్నాడు. నల్లజాతులను వాదజేయుటను సంపదలును ఇతర జీవములను తెల్లక్రైస్తవుల విహారమున కేర్పడినవి. ఈ భావముతోనే క్రైస్తవమతస్థులు దురహంకార పరాయణులై చేసిన దురంతములు ప్రపంచ భరితములై క్రైస్తవమతమును నిష్కలము చేసినవి. ఏనుక్రేస్తు ప్రతిపాదించిన ప్రేమ సామ్రాజ్యము తెల్లక్రైస్తవజాతుల హస్తములందు ద్వేష సామ్రాజ్యమై క్రైస్తవ మతప్రయోజనములను విఫలముచేసి మహాసంక్షోభమునకు సాధనమైనదని ఇంగ్లీషు చేసిన సమర్థనము ధర్మయైక్యముగ నున్నది.

హిందూమహమ్మదీయమైత్రి

గాంధీ మహాత్ముడు కారాగారము నలంకరింపక పూర్వము కర్మక్షేత్రమున బని జేసినంతకాలమును, హిందూమహమ్మదీయమైత్రి, స్వరాజ్యసంపాదనకు ముఖ్యమని యద్ఘోషించుచుండెను. ఆమైత్రి కేక్కడ భంగము గల్గునో యని యాయన జేయకండ గనిపెట్టియుండెను. ఆయన చెరసాలకేగి నప్పటినుండియు దేశము, చుక్కానిలేని కడవవలె

దారితెన్న లేక యిష్టమువచ్చినటుల నడుచుచున్నది. ఖద్దరు మాటలేదు; హిందూమహమ్మదీయమైత్రి మాటలేదు; స్వరాజ్యము కావలెనని మాత్రము అన్నికడుమలవారును యేకగ్రీవముగ బల్కుచుండురు. అందులకు ముఖ్యమని గాంధీ నెత్తినోరు పెట్టుకొని చాటిన ఖద్దరు గాని, హిందూమహమ్మదీయమైత్రి గాని యెవరి మనసు యందును నాటుకొనలేదు.

మజాబులో హిందూవులకును మహమ్మదీయులకును తీవ్రవిభేదములు గల్గి వివాదస్థితి జనించినది. ఎందరెందరో నాయకు లచ్చొట్టిక జని విభేదముల మూకరైరి. చక్రవర్తి డుగ సమీపించుచున్నది. అప్పుడు రెండు జాతులను కరసహనము గల్గి యొరిమి తో నుండకుండెడయెడల గొప్ప సుఖార్థము జరుగునని అఖిలభారత కాంగ్రెసు కిలాఫతు కమిటీల నూతనాధ్యక్షులగు డాక్టరు అన్నాగారు హెచ్చరించుచున్నారు. ఇప్పుడు కాంగ్రెసు వాదల నావరించియున్న విషయము అన్నిటికన్నను హిందూమహమ్మదీయమైత్రియే ముఖ్యమవిషయ మనియ, ఆమైత్రి చేకూర్చుకుండ భంగము గల్గునేని కాంగ్రెసు కిలాఫతు పునాదులు చెదరిపోయి, యిదివరలో గాంచిన ఫలమంతయు నాశనమై, అభివృద్ధి పేనుకబట్టుననిగూడ అన్నాగారి అభిప్రాయము.

ఇయ్యది శిశ్చయము. శాసనసభలకు వెళ్లదమా వానిని నాశముచేయుదమా యను మాటయే గాని, స్వరాజ్యసంపాదనకు మూలాధారమగు ఖద్దరు, హిందూమహమ్మదీయమైత్రి మాట వివబడుటయే లేదు. కాంగ్రెసు, కిలాఫతు మహాసంస్థలు వివాదము గాకుండ హిందూమహమ్మదీయమైత్రిని సమకూర్చుట దేశీయనాయకుల ధర్మము. హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును అన్యోన్యసృష్టాద్యావ మలపడవలయును. ఆ సదృశమునల్లనే మహమ్మదీయులను గోహత్య జేయకుండ జేయవచ్చును. ఆ సదృశమునల్లనే మహమ్మదీయులు తమ హక్కులను సంపాదించుకొనుటకు హిందూవులకు విరుద్ధముగ పనిజేయకుండ నుండవలెనని అన్నాగారు హెచ్చరించుచున్నారు. కిలాఫతు స్వరాజ్య సమస్యలను పేరుజేయుటకు విలులేదు. వాని కన్యోన్య అవినాభావసంబంధము గలదు. అన్ని జాతులు నేకమైనపుడే స్వరాజ్యము సాధ్యమగును. ఖద్దర కక్కిరలేదు, హిందూమహమ్మదీయమైత్రి అక్కిరలేదు, స్వరాజ్యమే కావలసివచ్చుట వెత్తిమాట. కావున అందరును స్వభవమత్యభావములు గల్గి, అన్యోన్యమతిపహనము గల్గి, ముఖ్యమగు హిందూమహమ్మదీయమైత్రిని సమకూర్చుట యవసరము.

శాసనోల్లంఘనము - తమిళనాడు.

కాంగ్రెసు సంఘములకు ప్రచారముచేయునపుడు పరిస్థితుల ననుసరించి వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనమును జేయుట కధికారము గలదు. శాసనోల్లంఘనమును జేయుటకు బార్లొలి తీర్మానము సయమములను విధించినది. ఆ సయమముల ననుసరించి వాలంటియరులు శాసనోల్లంఘనమును జేయుట కవకాశములు గలవు ప్రస్తుతిపరిస్థితులందు శాసనోల్లంఘన ప్రసానమును కొంతకాలము నిలుపుట కాంగ్రెసు అభిప్రాయముగ నున్నటులు గ్రామ్యానుగుణమున, తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘము "వలంటియరులు కాంగ్రెసు ప్రచారకులు 144 శేక్షనుక్రిందను నితర నిష్పాద నియమముల క్రిందను ప్రకటించిన యాజ్ఞల నుల్లంఘింపవచ్చును" అని తీర్మానించి తిమ్మిదేశమునందు గల యత్సాహమును వ్యక్తముచేసినది. ఈ

యత్సాహము తమిళదేశ పరిస్థితులందు సహజమైనను ప్రజాదృష్టిని గయాకాంగ్రెసు నిర్ణయించిన విధానమునుండి మరల్చుటవలనను దేశమున కవకృతి గలుగ వచ్చును. శాసనోల్లంఘనము హక్కుల రక్షణమున కేర్పడినను శిక్షణము లేనపుడు దురంతములు కలుగుట కవకాశములు గలిగి స్వరాజ్య ప్రచారము వెనుకబడినపుడు తలచిన ప్రయోజనమే చెడును.

సాంఘిక వార్తలు

పోస్టులు ప్రకటనము:—కమిషన్ ఆఫీసరు కల్లుటప్పామదాను జైరలు పోస్టాఫీసులో 22-వ తేదీ సాయంత్రము 6.25 గంటలకు కట్టివేయ బడును.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—జూన్ 16-వ తేదీతో ఆర్యోధుడు వారమునకు జేయుట 85.8 వలెను, సువర్ణమునకు 86.5 వలెను, పలుకు స్పృహకము పోయిగా యద్దరు చు పోయి 8. ఇతరవ్యాధులెల్ల 21 మంది చుపోయిరి.

శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు
 దేవదాసు గాంధీగారు
 శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారి దేవదాసు గాంధీ గార్ల ప్రభుత్వము కన్నపురికి వచ్చిరి.

చెన్నపురి ధాన్యపు చక్కెరవర్తకులసంఘము:—ఈసంఘమువారి సాధారణసభ ఈనెల 17 తేదీ దిన సాయంత్రము జరిగెను. శ్రీ సుతటి. వి. శేషగిరిఅయ్య రుగారు సామాజ్యకాసనసభయందుపాదింప తలచిన శిష్యురితేజ్ఞ బిల్లుకు ఆమోదించు తీర్మానము గావించబడెను.

ఒక సందేశము:—16-వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసుబంధము, 16-వ తేదీ, మొదటికాలం, 125-వ పంక్తిలో, సింగిల్ పోల్లు వచ్చెను. వారికి 9 సింగిల్ పోల్లు వచ్చెనుట అచ్చుపారబాలు—నడమాయి సీతారామయ్య.

భారతి స్త్రీవిశ్వవిద్యాలయము
 భూవా, జూన్ 18:— శాతిభాయి రామోదరిభావ ర్చేగారి స్త్రీలకలకాల యొక్కనుతస్యహమల ప్రవోత్సవము గతి కనిపారమున జరిగెను. భారతి స్త్రీవిశ్వవిద్యాలయమున కీలకాల ఆనుబంధముగ నొనర్పబడెను. ఈకలకాలయందు వాదాపు 50 మంది విద్యార్థినులకు పసత్పరాయణ నిర్వహించబడెను.

కీశో శర్ విరలభాయి భావ ర్చేగారి 15 లక్షలదూరములవల్లను, వారిస్నేహితులగుటవలన ఈ విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడెను. నూతన కలకాలభూవానరమునకు వెలుపల నొమైజుదారమున గలదు.

కొచ్చి మహారాజుగారు
 కొచ్చి సీనియరు మహారాజుగారు 5వ శ్రీరామ వర్మ జి. సి. ఎస్. వి. జి. సి. వి. ఇ. గారు జూలైమునమున నైజాముర ప్ర్యయను దర్శించుటకు జనదరు. అచ్చట నైజాము గారికి ఆతిథి నుండును.

క్రీకేమ లగు కర్నూల్ పూర్వగు
 కలకత్తా ప్రాంతాల్లో ఆర్యోధుడు, రుగ కాసనసభ్యులగు కర్నూల్ ఆర్యోధుల శాన్త్యుగాయ ఇంగ్లండులో మరణము నొందిరి.

బహ్య ప్రభుత్వమువారు మేమ్యాలో ఎం. క్రిక్ నైజాము కంపెనీ దర్శించిరి. పు వాలక సంఘమునాకు రెడ్డి 1/10 చొప్పున రెడ్డి, 8 లక్షల రూపాయలను ల. దేవనాథ్ గైకొందురట.

అల్లిర్ ఇండియన్ 5 వర్తకులమునకు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమును పాల్గొనుట కంగీకరించి ప్రదర్శనార్హులగుట వల్ల పుల సేకరించుట కవసరము కేర్పరిచి.

నీహాడు ఒరిస్సా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటన-కాళాకార్యలకు మును మున్సిల్ జేవరని తెలియచున్నది.

కెన్నా రాయబారి లేఖ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಚಿತವಾದ ನೌಕರರಿಗಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಕೆರೆಡ ಸಹಾಯ
ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

కన్యానమస్క తమ కనుమాలముగ పరిష్కరింపబడియి
దల బలము నుపయోగించెదమని కన్యాకృత్తిక తులవారు గ
విండు శైవలింపులగురించి దెలిపితిని. అట్టిది భారతప్రభుత్వమునా
రు కన్యాను దలి భారతీయుల భవప్రాణరక్షణ కొరకుగాన
అవసరమగు నెడల సైన్యమును ఆయుధపరికరములను పంపిరిగ
కన్యాశ్రమము ముందుగానే దీసికొనవలెను. గతిసంగ్రామమున
కన్యానుంచిరి తెల్లవానిరక్షణ కొరకు దీసికొని సైన్యమునపంపి
నిమముమును బ్రాతః ముందుకొనరలెను. ప్రభుత్వముభారతీయుల

రంగున్ రెజల్ పత్రిక

సంభ్రము నూడ నిట్లు నీ యొ న ర్ప వ లె నా. ఇది క ర
కు నీ ఎన్. అందు నూడ రెండు ప్రభుత్వములను
యొగిరి. కన్యా శ్రేణులుల బెదిరింపులకు లొంగి పా
జ్య శ్రుతిర్పమునూ ఈ సమస్యకు భారతీయులకు ప్రతిపా
యగ పరిష్కరించు కడల సామాజ్యమునం దివర ప్రాంతము
అందు నూడ శ్రేణులులనా ిట్లు బేరంపులతో నడంగునకు
అందుములమున నీ బ్రతిష్ఠ సామాజ్య మందయుభయమున

నాన్ కో ఆపరేషన్ నాయకులచర్య

మనహిందూజాతిలో ప్రస్తుతపురికిని కొంత ప్రాయశః దిరిసి, కాంగ్రెసు చాలకాలమునుండి శాస్త్రీకో గొప్పగతి పనిచేయుచున్నట్లు మనకంటెరకు తెలిసియున్న సంగతియే ఇది యిట్లుండగా అతివాదము మితవాదము అని రెండురేఖలు గాఢమైనవి. తిలక్, మహాత్మాగాంధీ, మనమందిరిన నెరువాతన, గాంధీగారు నాన్ కో ఆపరేషన్ అని యొక మహాద్యమమును భారతదేశమున ప్రవేశపెట్టి చాలవరకు ప్రజలకు తెలుపగలిగెను కోటిరూప్యములనుగాని ఈయద్యమము నెరవేరని కోటిరూప్యములు మనముజేసి ఏ ప్రాంతమున రాబడిన ధనమును ఆప్రాంతపు నాన్ కో ఆపరేషన్ నాయకులకు వశపరచి తాను శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు దయచేసెను. ఈలోపుగను అట్లుచేసెను కొందరు నాన్ కో ఆపరేషన్ నాయకులుగాదా శ్రీకృష్ణ జన్మస్థానమునకే దయచేసిరి. ఖద్దరులను స్వరాజ్యము మచ్చునని గాంధీగారి దృఢనమ్మకము. వారిబోధచే ప్రజలు బాట్లములను జేయించిరి. బాట్లముల పావులు పెట్టిరి. అందరు ఖద్దరు ఖద్దరుని గాంధీకే జై యని కేక తిడిరి. ఈ కేకలలో కోటిరూప్యములు జటుమాయమైనవి. తిరుగ 25 లక్షలకు అంచనాజేసి తిలకుండు అని మనముచేయుటకు నాన్ కో ఆపరేషన్ నాయకులు ప్రారంభించిరి. నాయకులు నెకండుక్లాసు రైలుబండ్లలో ప్రయాణము సలుపుచుండిరి మోటారుబండ్లలో కష్టపడి గ్రామములకు వెళ్లి కనూజచేయుచుండిరి. (బి. ఓ. సి.) షెట్టోలను మోటారుబండ్లను సహాయముగా మింగిచేయుచున్నది. కనూలైన మొత్తములోనుండి తిలకుండు నానాటికి తరుగుచున్నది. పత్రికలలో జరుగవు పట్టిక కనబడుచున్నది. బాట్లములు యింటముఖముచున్నవి. ఖద్దరు, జపాను నుండి దిగుతుంది యగుచున్నది నాయకులు శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునుండి తిరుగ వారి వారి ధనములకు వచ్చిరి. పెద్ద పెద్ద పట్టణములలో సభలుజేసిరి. ఈ సభలనుండి నాన్ కో ఆపరేషన్ అవలంబకులు తిరుగ ఉత్సాహముతో, నున్నార. కాని బాట్లములు తిరుగులేదు. ఖద్దరులేదు. ఉద్యోగములు మానలేదు. కట్టుకట్టి విస్తరింపలేదు. చర్యలు మానలేదు. కోటిరూప్యములు లేవు. ఏమియు లేవు. ఈ మహాద్యమము నాయకులు తిలకించిరి. మన కెందుకని నాయకులు ఒక మెట్టుదిగిరి. కానసభలకు వెళ్లవచ్చునని, తీర్మానమును పెట్టిరి. అందులకు కొందరు కూడకని ప్రతిఘటించిరి. మీరు మీరే మాకు మేమే, యిది విధియాలిచిరి. ప్రతిఘటించినవారు మూడువిధులైనవి. కాల్ తేలవెచిరి. లాభములేక పోయెను. నాయకులు, మేము పట్టిన, కుండటికి, మూడే కాల్ నీరి. ప్రతిఘటించినవారు తెల్లబోయిరి. కుండటికి నాలుగు కాల్లకు బదులుగా, మూడేయని, మీరండరిగనుక మేము రెండే కాల్లని, దేశములో ప్రచారముచేయుచునని ప్రతిఘటించినవారు, చేయలేదు, కత్తిరి. భుజము లెగురజేసిరి. కానసభలలో ప్రవేశించుటకు స్థిరపరచిరి. గాంధీ మహాత్మునిమాట మూలద్రోసిరి. అతతర పురుషుడని, కేకలు గంతులుజేసి ఈ నాయకులు గాంధీగారిని, తెలివాదనుచున్నారు. కాలము ముడి పడుచున్నార. గాంధీగారి పురుషులై యున్నచో! కానసభలకు వెళ్లవచ్చునని, చెప్పుదు రనుచున్నారు. నాయకులు పూనుకొనిన రంగులు మార్చుచున్నారు. ఇకను, కానసభలలో ప్రవేశించుటకు ఈ నాయకులు తమకు ఓట్లనియ్యవలసినదని ప్రజలు, కోరుచున్నారు. కాని, 1920, సంవత్సరము ఈ నాన్ కో ఆపరేషన్ అవలంబకులు, కొంతజాతము చేసుకొనకలసిన సమయమువచ్చినది. మీరు గాంధీగారి ఆజ్ఞ ప్రకారం, (కానసభలకు వెళ్లవారికి) ఓట్ల నియ్యకూడదని, కరపత్రములను, పంచె పెట్టినవారే, ప్రజలు దారి కడ్డముజేసినవారే. అహ, మీ, ధీరత్వము, ఎంతలో మటుమాయమైనది! ఏమి మీ నాన్ కో ఆపరేషన్, సిగ్గు, సిగ్గు.

జన్మి నుపార్జి వారు జయము బొందుచున్నారని మీరిడు పుట్టుకాక మరయేమున్నది? ఈ జన్మి నుపార్జికి లోకము కలహలు కల్పించి, రెండుపార్టీలను చేయదలచుచున్నారు. ఆ ప్రయత్నమును బొందుచున్నారని అవలంబ బోధించుచున్నారు. అవలంబవరకే, జన్మి త్యమునకు వచ్చిరి. ఆంధ్రులలో మృత్యులు ముగిరేకగా! వారిదగ్గనున్న పెళ్ళిబంటు ముగిరున్న అరణ్యము. (పెన్సిలెంటు గారు, అనన వారి అభిప్రాయం అరణ్య, లోనివిద్యా మొబల్ల అరణ్యకారాకే తక్కినవారందరూ అరణ్యే. ఈ సంగతి అంకసోకల్పకు తెలియదా? ఈమధ్య పుష్పపురి, సాంబల్పూరుచాలా జరిగిన ప్రావృణేశ్వర సమావేశములో, టి. యశ్. రామభాగవత్ గారు, ఆంధ్రులే, అంతయు

భుజించి జేయుచున్నట్లుల నూచించిరి. అది పోకాటు, ముగ్గురుమృత్యులు నాన్ కో ఆపరేషన్ దినములలో, నార్తక డిస్ట్రిక్టులలో ప్రచారముజేసి ఎంతోకష్టపడినా? ఎంతకష్టపడినా? అది నమలలో సర్కారు జిల్లాలలో ఎంతవొందగ్గలో నుండేదా? ఈ రామభాగవత్ గారు గ్రహించలేకపోవుట చాలా విచారకరము.

తెనుకటిలా మొబరుగారు, ఇంగ్లెండుకి వెళ్లి, కత్తునిలో ప్రవేశపెట్టునపుడు జన్మి నుపార్జి వారు, మరి మితవాదులు ౪౦. పి. త్యాగరాజుకట్టి గారును. దివాక బహదూర్ చాలాచీరావు నాయకుగారును ముగ్గురు మృత్యులను ఎంత కష్టపడి వెళ్లి పొమ్మనకూడదగా, ప్రతిఘటించిరి. ఈరామభాగవత్ తెలియనిసంగతియో? గోదావరి, కడపజిల్లాల రవుల కచ్చిమొబల్ల కొందరు కృత్రిక, పెంచీలో, కూర్చున్నవారే. ఈజిల్లుకు. అనకూలవోట్లనిచ్చియున్నారు. అట్లు ఓట్లనిచ్చుట ప్రజలకు చాలానష్టదాయకము, ద్రోహము. ఇట్టి వారిని తిరుగ ప్రజలు మొబల్లగా నెప్పుకోవలరా?

ఇప్పుడు తిరుగ, నాన్ కో ఆపరేషన్ తలయెత్తుచున్నది. దానిని తల యెత్తుకుండా జేయుట మృత్యుల విధియై యున్నది. ఎందుచేసినగా? గుంటూరుజిల్లా పెదనందిపాడు ఫర్మా ప్రజలకు పన్ను లెక పెట్టవలసినదని నాన్ కో ఆపరేషన్ ప్రయత్నము బోధించుటచేసెను, ఆఫీర్లు ప్రజలకు చాలాబాధయు కష్టమున్ను గలిగినది. బోధించిన ప్రయత్నము వారిభూములకు సర్కారు పన్నులను, కట్టకపోలేదు. వారి బాగై త్రలో వారున్నార మధ్య నోరెరుగ నిరైతులకే నష్టము గలిగినది. అలాగుననే, నాన్ కో ఆపరేషన్ ప్రయత్నము, ఇరులలో వికమత్యము లేనందే జేయుటయే ఓరి యుద్యమ లక్షణము! మీరి నష్టములేదు. గాంధీ గారు పూర్వపు పల్లె పల్లె దిగి ప్రజలదగ్గర కోటి మనముజేసి నాయకులెచ్చి శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు వెళ్లెను. ఆఫీట్ల ఖద్దరు, కోట్ల లో, ఇ మి డి పోయినది. ఇప్పుడు 25 లక్షలు. కాక తొనకు. కానసభలలో మొబల్లగా నుండవలెనట. ఏమి మీ చిత్రములు. రైతులు ఈ మాయ గ్రహించవలసిన, సమయము వచ్చినది. ఈ నాన్ కో ఆపరేషన్ నాయకులు. కానసభలలో ప్రవేశించి అల్లరిజేయుట, మీ యుద్దేశము. ప్రజల నెదుటికి భంగకరము. 1920 సంవత్సరము లో, నేను కొందరి మితవాదులకు ఓట్లు నిమిత్తం ప్రచారము చేసినవాడను. అప్పుడు నాన్ కో ఆపరేషన్ ప్రచారము నా వెంటబడి కలిపితిండిరి. సారంగసీతులనుజెప్పిరి. కరపత్రములను పంచిపెట్టిరి. దార్లుకాచి, ఓట్లగ్రహ అడ్డుకట్టిరి. ఇప్పుడు తిరుగుమని కానసభలకు సిద్ధంబుట కడులజ్ఞాకరము. దేశ దోహదము నాన్ కో ఆపరేషన్ దేశమునకు చాలా ఉపద్రవం మైనది గాని ప్రజలు రై సంకులను, బాగుగా నానాచియు కొని ప్రవాచియును గోరు, రైతుల కష్టములను పొన్న భవములను తెలియవారికే కత్తునిలో మొబల్లగా ఎన్నుకొనుట ముఖ్యము.

డాక్టరు-జె. కె. రావు.

సరిహద్దు వార్తలు

దాక్షిణికు తీరముననున్న కొండలలో అల్లరులగావించుచుండి రాజభోక్ కటిరులైన కావించుదిన దండయాత్రను నూర్చిన వివరములను విచారించుట కేర్పరుపబడిన కవిజీవారు మారాండ్ల లైనుకు 500 గజములలోపు దూరముననే బాంబులుజేతబడి నియు, ఇకపుక ఆఫ్ఫర్ పోరులను కొన్ని జంతువులను మరణమునందెసయియు తెలిసిరి. అంతరిము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమకప్పిదమునకు తమకణముగోరుచు ధన ప్రాణనష్టమునకై నిర్ణయించుటకు నష్టకరపరచులనుతప్ప కయినగడమని తెలియజేసిరి.

సర్ సప్రగారు

సర్ సప్రగారు కెయిగిరి హిందీ స్త్రీమరులలో ప్రయాణము చేయుటకై బొంబాయి మొయిలలో 19 కేజీ ఉడయము అలహాబాదు నుండి బొంబాయికేగిరి. స్త్రీమరులలో చాలమంది మిత్రులు వారికి విడికల్లా లాగిరి. వారి కార్యదర్శి ప్రొఫెసర్ రిచ్ బూక్ విలియముగారు బొంబాయిలో వారిని కలిసికొందురు.

శ్రీరంగం దేవస్థానము

ప్రభుత్వమువారిచే శ్రీరంగం దేవస్థానపురమునకు విచారించుట కేర్పరుపబడిన యావసంభుమున కభ్యర్థులగు గౌ. సర్ మాణియుల్లాహ్ మొయిగారు తిరుమనాపల్లికేగి అచ్చట 2 దినములు ఉండి తిరిగి 126 బుల్లెటాటికి ఉడకనుండలముచేరెనరు.

శ్రీవేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కలాశాల: బెజవాడ

ప్రస్తుతకాలమున మన ఆయుర్వేదముయొక్క మహిమ యు ఆంశ్యకరము తెలియనివారందరు. ఆయుర్వేదమందు జేరియులకు గలిగిన యాదగమును కర్మకృత్యక సాధక మగుట్లు జేయుట తత్కాల్యము. లక్ష్యలక్షణసహితమున ఆయుర్వేదకా శ్రుజ్ఞానమును విస్తరింపజేయవలెను. అట్టికాశ్రుజ్ఞానవాద్యికి శాస్త్రకాలం స్థాపించి విద్యార్థులకు ఆయుర్వేదవిద్యను బోధింపవలెను. గాని, ప్రభుత్వసహాయము లేనందున, ప్రద్యుపసాధితులు చాలవందున, అట్టి మహాకారమును గలిగించు పాఠశాలలు మన యాంధ్రరాష్ట్రమున తక్కువ బహుకొద్ది. ఇదియుగాక, ప్రస్తుతకాలమున నొకవైద్యపాఠశాలను స్థాపించి భరించవలెనన్న విద్యార్థుల భోజనసరులు కాక, మానమునకు అధమము 800 రూపాయ కష్టమగును. ఇట్టిచాలాకష్టయమును భరించు వారుగాద బహు అరుదు. ఒకతే నట్టి సమస్యలన్నను, ఏకారణముచేసో వారికి సంపూర్ణోత్సాహము నేటిదనుక జరించి యుండలేదు.

ఇట్టి సందర్భమున, ప్రస్తుతము మేము మహాత్మిలది కేకనీక చేయదలచి కొండలు వైద్యవిద్యకు సహాయముతో నైనూచించిన కష్టమునకు పాల్గొనియుచితపాఠశాల నొక దానిని స్థాపించి యున్నాము. ఇందు, నాలోచాటు కొందర యుర్వేద వైద్యులును, పాశ్చాత్య వైద్యులును, ఉచితముగ విద్యగలప బద్ధంబులై యున్నారు. మఱియు విద్యార్థుల కభ్యాస జ్ఞానార్థమై మాస్టరుకరికములతోనే ఆకళాము గలగజేయ గండ్లిరులమై యున్నాము. ఇట్టి సందర్భములలో విద్యార్థుల నేకులు, ఆయుర్వేదము కర్మసింక నెక్కుడు కరూనామలై: పుట్టికే, చాలమంది భోజనాది కరకులను భరింపకాలమనియు, అట్టి సహాయము జేసినకలాశాలలో జేరవలసియు మాకు వ్రాయుచున్నారు. కనుక తాలూకా బోర్డున్ను మునిసిపాలిటీలన్ను, యి క ర సం కన్న గృహ కు ళన్ను, విద్యార్థులకు భోజనాది సౌకర్యములకై వేరకము తిచ్చి మాయుద్యమమునకు దోడ్పడ ప్రార్థించు చు న్నాము.

నెక్కుడు సంపన్న గృహములను, జనసంఖ్యా బాహుళ్యమును గల పెద్దపెద్ద గ్రామములందు సయితము లెక్కోక్క వైద్యవాదుల యొను లేవ న్నారు. ప్రస్తుతకాలసింధికులట్టి ప్రతిగ్రామమందు వైద్యులండు టత్యాంశ్యకమైయున్నది. ఇట్టి లోకమునవలించి, ప్రజలు స పూర్వవైద్యసహాయము బడయుటకు, ఆయుగ్రామవాసులు గ్రామమొత్తముమీద కొంతద్రవ్యమును సమకూర్చి యథాకీర్తియొగ్గులైన ఒకదొడ్డు విద్యార్థులకై సమ వేరకము తిచ్చి (సాంబట్ విద్యార్థికి నుమారు రూ 150 లు చొప్పు) ఆయుర్వేదవిద్యావాద్యికి పాటుపడుట త్యాంశ్యకము. ఇట్టివేరకముల గ్రహించు విద్యార్థులు కలాశాల యందు తీరులెసినది ప గ్రామములలో నియుండల తాము వేరకములు స్వీకరించిన నాయగ్రామములందు వైద్యకృత్రికలంబించి యందునట్లు ఏర్పాట్లు చేయవచ్చును. ఇది సర్వధా వేరకము తిచ్చినవారకని, పుష్కొన్నవారిని, కలాశాలాస్థాపకులన్ను, వేరకమునకున్న కడుశ్రేయోదాయకము. ఇట్లువేరకముల నియ్యగద్యుక్తులగు గ్రామములు, ఆయుగ్రామవా ప్రభులనుగాని, సమీపగ్రామములందునువారినిగాని, ఆయుర్వేదము కర్మసింకుటకర్మ కగల విద్యార్థులన్నయెడల, వారిని మాకలాశాలకు బంపుట ఉచితము. లేనిచో, వాకు మాకు తెలియజేసియెవల, అట్టివిద్యార్థులను మేమునిర్ణయించెదము. కలాశాలాపరిక్షలయందు తీర్ణ లగుటకు నాల్గవంకత్వరములు పట్టెను.

ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు కూడలియై బహుమందిచే ప్రాధాన్యమును గాంచుచున్న యాబెజవాడపట్టణమందు, యథాకీర్తి ఆయుర్వేదసేవ చేయుటకై ప్రస్తుతము కొన్ని యవకాలములు గలముచే ప్రారంభింపబడిన యీ శ్రీవేంకటేశ్వరాయుర్వేద కలాశాలకు ముఖపురు కుబిధముల దొడ్డదేవో, కొండకాలములలోనే ఈపాఠశాల యభివృద్ధిగాంచి యాంధ్రదేశమునకాదర్యపాఠశాల కాగలదని మానమ్మకము. దీనికిట్లు నిరంకరము తోడ్పడుటకై ప్రతిఘటి ప్రజలకు తానూము గలిగించుగాక.

బెజవాడ } నోరి రామభాస్తి
17-6-1928 } అభ్యుదయ

ధీర్ఘి లో తాజీ అను ఉదయాదివసత్రిక సంచికలు రెండు
 వనరుల కేరలేదని పి. వి. డి. పోలీసు యిన్స్పెక్టరు కేసు నంబరు
 గా, 60 సంచికలలో రెండు మాత్రమే
 పేరకపోవుట వేరము కాదని ముద్దా యీ
 వాదించిరి కాని మేజిస్ట్రేటు వారికి విరుద్ధపాఠశాల ను
 వాచేసెను. (ఆ. (వెను)

జాబులు

విశాఖపట్నం సూచన

అధ్యక్షులు పురపాలకులు, పూ. చి. అం. న. కలర్ల కలర్లు, జి. ల. సో. ఒక అభిమాని, చి. రి. కె. ఉ. శ్రీ. గె. మా. న. కా. మం. చి. వె., బ్రాహ్మణేశ్వరం (అపరితే బదులు ప్రాయశ్చిత్తం) న. ల. న. దురాళం, కలర్ల కలర్లు, వనస్పతి, (సంకలనము) కు. నీ. బ. వెం. నూ. ఉపాధ్యక్షులు, బెజవాడ (సంకలనము) యన్. న. ఆర్. వెం. న. వెం. ప్రకటించబడు—అం. కు. సం.

అనంతపురం బ్రాహ్మణేశ్వర సంఘము-అన్న దానము

ఈ కట్టణములో యిటీవల బ్రాహ్మణేశ్వర సంఘము మొకటి యేర్పడినది. దీనిలో పెక్కుమంది భక్తులు విద్యాధికులు చేరి యున్నారు. ఈ సంఘము రా. రా. శ్రీ అమిలినేని కొండప్ప గారు (వెనెడెంటుగాను, జవాబు మాడికి కాకింపాపాడు గారు వైకు వెనెడెంటుగానున్న వం. రా. రా. శ్రీ యన్. శ్రీనివాసులుగారు, జవాబు అప్పటిను సాపాటుగారున్న కార్యదర్శిలుగాను నియమింపబడిరి. రాష్ట్రాంగవిషయములలో నీ సంఘము నకు పెట్టి ప్రసక్తియు లేదు. బ్రాహ్మణేశ్వరులలో చేరియున్న వివిధకాఖల వారియొక్క అభివృద్ధి కొంత పాటుకుటయే యీ సంఘముయొక్క ముఖ్యయోగ్యము. బ్రాహ్మణేశ్వరుల విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడుటయే సేవలకు అన్న దానము చేయుటయే ప్రధమకర్తవ్యముగా తీర్మానించుకొని యున్నారు. ఈ తీర్మానములను ననుసరించి గడచిన ఆదివారం ఈ గ్రామములోని సక్రమణలో కుంటివాడకు గ్రంథివాడకు కున్నకోగులకు కన్న దానము చేసిరి. మారుమంది కెక్కువగా వీరలకు భోజనము పెట్టిరి. అన్న దానమునకు కలయిక బియ్యము, కూరలు, యితర సామగ్రియు భార్యకొడుకులు మ. రా. రా. శ్రీ వెంకటరమణప్పపెట్టిగారు ఉచితముగా నిచ్చిరి. బ్రాహ్మణేశ్వరుల క్షేమము గొరవా రందరు యీ ఉద్యమమును ప్రోత్సహింపవలసి గలవగునట్లు జేయుదురని వేడుచున్నారు. (ఒక విశేషమునది)

నన్నయ భట్టారకుడు

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి పాటుపడిన కవిశేఖరుల యొక్క యు, రాజులయొక్కయు జన్మదినోత్సవములు ఆంధ్రభాషకు సంకటన జరిగి వారిపరిత్రాపితులను నవలొందినవేగాని వర్తమాన కాలమున నత్నానా పూరితులగు యక్షులకు మాతృభాషాభిమానములకదదు. వారు చేసిన భాషాభివృద్ధి వాదకముగ నిడుకొని ఆంధ్రులందరూ మాతృభాషా సేవయొక్క టూకీకంబు, ముఖ్యముగా గ్రంథాలయము లందు వీరిజన్మదినోత్సవములు పండుగిడినములకలెనెత్తె భవముతో జరుపబడవలెను. హైదరాబాదలోని శ్రీకృష్ణ దేవరాయల ఆంధ్రభాషానియమునందీ గంభీరమిదివరకు శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు, తిక్కనసూర్యాచార్యచేతగొర్రులు పంతులుగార్ల జన్మదినోత్సవములు జరుపబడినవి. ఆంధ్రభాషా వాదించి పోషించిన రాజులయొక్కయు ఆంధ్రభాషానియతల్లిని తమ సహజ పాదేత్య ప్రతిభతో నవలాలంకారము లందముగ్గరయారు చేసి అర్పించిన ప్రాచీన అధునిక కవికల్యణుల యొక్కయు జన్మదినములకు తెలిపికొని సాధ్యమైనంతవరకు వారి వర్ణిత్యుత్సవములు జరుపవలెనని నియము వారి యభిప్రాయము.

తెలుగు భాషకు మహావకార మొచ్చి యాచంద్రార్కము శాంధ్రదేశమున ప్రతిదినము ప్రతీయింప న్నగుటకు మన్ను నన్నయ భట్టారకుని జన్మదినము నిర్ణయింపబడవలసియున్నది. రాజరాజనరేంద్రుని యాస్థానపండితుడును, భారతము శాంధ్రీకరించిన కవిరాయులులో వాదిమకవియను, కృష్ణుని కానన దిరుదాంతితుడును కను నన్నయభట్టారకుని జన్మదినోత్సవము జరపువానకర్తలను నూచించుట అనవసరంబు. ఆంధ్రభాషకు జనకదేవి ప్రసిద్ధి కెక్కిన నీచరితకారణము కండితోక్రమమున నిర్ణయించి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము మహావకారము జేయుదురగాక!

నిజామురాష్ట్రములో మద్రాసదే (వరంగల్లు)యందు ఈ మహాభాషాభివృద్ధి జ్ఞాపకార్థము ఒక గ్రంథాలయము స్థాపించి పురవాసులు భాగ్యులైరి.

విజ్ఞానచంద్రిక గ్రంథమాలయొక్క రెండవ యన బంధము గ్రంథకలెంబడిన శ్రీమతి పురుషోత్తం ను బ్రహ్మణ్య అచ్యుత్ గారి యుపన్యాసములను ౧౯౧౦ సంవత్సరమున పెట్టెరురు ౧౭ వ తేదీని చెప్పే పురిలో ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము

వాటిచే (వెనెడెంటు)కారణ భవమున నన్నయభట్టారకుని వర్ణించి మహావకారము జరుపబడినట్లు తెలియుచున్నది. వైతేది ఎట్లు నిర్ణయింపబడినదియో, దాని కారణము తెచ్చుటనందీ గ్రంథాలయమునందు, తెలిసికొనవలెననిది. కర్తవ్యముగా గలిగియున్న మాకు పాఠక మహావకారము పరికామములనుగాని ప్రత్యేకముగ ఉత్తరమును (వాసిగాని దెలిసి మము కృతజ్ఞులుగా జేయుదురని ప్రార్థన.

వడ్లకొండ నరసింహారావు, కార్యదర్శి.

ఏలూరు హిందూ యువజన గ్రంథ భాండాగారము

భాషాభిమానులగు కొంతమంది యువకులు 1904 సం. హిందూ యువజనసంఘమును స్థాపించిరి. ఈ సంఘము 1915 సం. కగిన కట్టడిట్టములతో పునరుద్ధారణజేయబడి దేశసేవా నిరతులను, స్వాధీనత్యాగ పరాయణులను అగు మ. రా. రా. గ్రంథాలయము శ్రీ శ్రీ తాడేర వెంకయ్యపంతులు, వీరంరాజు శేకరరావు పంతులు, దగ్గిరాల దేవలూప పంతులు, శ్రీమోతేనారాయణరావు జమీందారుగార్ల నిరంతర కృషివలన దీనిన ప్రభవమునకునున్నది. ఆంధ్ర ఆంగ్లేయ, గీర్వాణ, ఉరుదూ గ్రంథములు అన్ని కలములు వాదాపు ఏదెనిమిదివేల ఈ భాండాగారమున గలవు. ఇంగ్లీషు, తెలుగు, హిందీ వాస్తవ్యులకు ముఖ్యమైన నన్నియు ఈ భాండాగారమునకు వచ్చుచున్నవి. పండితులు, పాఠకులు, యువకులు, కృష్ణులు, బాలుకు, అశిక్షణ ఇచ్చుటకీ వచ్చి వాస్తవ్యులకీ పఠనమును గ్రంథభాగమును చేయుచుందురు. ఈ గ్రంథ భాండాగారమున కుమారు 200 వైస సభ్యులు అన్ని తరగతులవారును గలరు. దేశభక్తులయొక్కయు, మరీ సంఖ్య సంఖ్య సంస్కర్తలయొక్కయు, కేందర రామానుజ, వైకృంబర మహమ్మద, మొదలగు మతాచార్యులయొక్కయు జయంత్యుత్సవములను, జన్మదినోత్సవములను, మహావైభవముతో జేయుచు చుందురు. గొప్ప గొప్ప పండితులను, మహావైభవము అవ్వనించి యువజన భాండాగారాధి పతులు యువభాగ్యములను ప్రపంచములను గావించుచుందురు. విద్యాధికుల మంచి గ్రంథములందు పోటీపరీక్షలను పెట్టి, బహుమతుల నిచ్చి భాషాభివృద్ధిని చేయుచున్నారు. పాఠకులను జ్ఞానాభివృద్ధికి గాను, మేజిటలాంతరును తెప్పించి గొప్ప దేశసేవ జేయుచున్నారు. శ్రీమతి సహితము తమ ఇద్దరు పుత్రులనును తెప్పించుకొని మహాత్మరమైన లాభమును పొందుచున్నారు. ఏలూరు పట్టణములోగల నూతనోత్సాహమునకును, దేశభిమాన చింతనకును, నూతన క్రికె, కబడిటకు అమూల్యమైన ఈ భాండాగార సేవయే కారణము. వర్తక శ్రేష్ఠులు ఈ భాండాగారము నందు అధికారము కలిగి భారతముగా విరాళము నిచ్చుచు ఎక్కువ సహాయపడుచున్నారు. గ్రంథములు సభ్యుల ఇద్దరు తినికొని పెట్టి గ్రంథ ప్రచారము చేయుటకు ఇద్దరు సోదరులరు. ఇట్టి అమూల్యమైన సేవజేయుచు సర్వజనోపకరమును యాభాండాగారమునకు ఆంధ్రదేశమునందు కుద్రనీధి దాన నిర్ణయము వికాల హృదయమును, త్యాగకీరునను, అగు శ్రీ శ్రీ మోతే గంగరాజు జమీన్ దారుగారు అధికారానామతో ముందంజ వేసి భవన నిర్మాణముజేయ సంకల్పించిరి. దొరతనమువారు 2500 గజములపట్టుమును మంచి బహుమతి ప్రకటించి నడివత్స సయిచ్చిరి. ఇందుకు భవనముకట్టుటకు కృష్ణాజిల్లా మాజీ కలర్ల పి. యల్. మూర్ దొరవారు కం ఖా సా ప న చేసిరి. యంతరకును, దై వానుగ్రహముల అంతయు సభ్యులుగానే జరిగినది. మోతే గంగరాజు జమీన్ దారుగారు అతిసౌందర్యమైన వికాలమై ఆనందకరమైన కృంగారమును భవనమును, కట్టినారంభించి 18000 రూపాయలు ఖర్చుచేసిరి. భవనము యంతరకును, ఒకవంతు మాత్రమే పూర్తియైనది. ఈ భవనమును చూచిన వారు యది గొప్పరాజమందిరమని గర్వపడుచుందురు. అసహయోద్యమము ప్రారంభమైనది. గతర్ష మెంటువారికి యాభాండాగారమునందు అసహయోద్యమతత్వము యేమాలసోగనించినది. దేశమంతయు తారుమారుచుకలలోలముగానున్న యిది సమయలో దొరతనమువారికి విచక్షణజ్ఞానము తగ్గిచున్నది. యెవరు చెప్పినను నచ్చక దానికి స్వార్థులగులగు కొందరుదేశభిమానులగు పెద్దల సలహాలతోడ్పడుచున్నది. యొకరమును 1000 రూపాయల యొగ్రంథభాండాగారమునకు 450 రూపాయలను కట్టిరి. ఇదిగాక పౌరసంఘమువారికి యాభాండాగారమువారు వాదాపు 100 రూపాయల కన్న ఒకటి యొక్కలసి వచ్చుచున్నది. మొత్తముమీద యువజనసంఘమువారు తమ సెలకు వాదాపు 150 రూపాయల భాండాగార నిర్వహణ ఖర్చుగాక సంవత్సరమునకు 550 రూపాయల కన్నులకొండ యొక్క

నలినవచ్చుచున్నది. ప్రతిసభ్యుని వద్దను, స్వల్పవందాను కనూలుజేయుచు గ్రంథభవనమునకును, భాషాభివృద్ధిని జేసేవకు నుత్సాహముల కొచ్చినిచేయుస్వార్థత్యాగములను దేశసేవకును, అగు మహారాజు శ్రీ గంగరాజుమూర్తి శ్రేష్ఠి యాదగ వెంకయ్యపంతులుగార్ల నంటి జేతకృతులను యి తలగ్గుభరించిభాండాగారమును నిర్వహించుట యెట్టిదగు మో బుద్ధివంతులుయోచించుచుగాక! యీవన్నును తీసివేయించుటకు పెద్ద పెద్ద అధికారులను జూచిరి. ఇదివరకు యేలూరు పాఠశాల, యందలిసభ్యులను యిప్పుడు మంత్రిగానున్న శే. కూర్మ వెంకటరెడ్డివారుగా రిప్పు కూడ చూచిరి. ఫలితమురాత్రిము మాన్యముగానున్నది. భవన నిర్మాణము ఆగిపోయినది. ఇంకను యే కదిపానువేళాపెట్టి భవనము పూర్తిచేసిన భాండాగారము యీ హెచ్చుతన్నులను భరించలేకని శ్రీమోతే గంగరాజు జమీన్ దారు గారు తక్కినవచ్చు ఖర్చు పెట్టుట కృతజ్ఞులవలించి వనవీసిరి. ఇప్పుడు యిదివరకు కట్టిన రాళ్లు యితరసామానులు అస్థలమునంచి తీసుకొని పెట్టిన కట్టణాలిడందుగయని సెనవీయక వేరొక బోటు భవనము కట్టుకొనుటకు వీలులేదట. ఆనామను లన్నియు అస్థలములోనే పౌరసంఘ వారిని దొరతనము వారికినొందలివేయవలెనట. మాయేలూరు భాండాగార భవనమునకు యాదర్దక కట్టినది. శ్రీమోతే గంగరాజు జమీన్ దారుగారు యావినయములో యెక్కువ పశ్చాత్తాప పడుచున్నారు. ఈమధ్యనే ఒక సంవత్సరపు కిక్కురెల్లిందిరి. యింకను వెంటనే రెండు సంవత్సరములకు చెల్లించవలెనట. గ్రంథ భాండాగారములను దేశమునంతటను బోదా, అమెరికావలె పెదజల్లి భాషాభిమానమునకు దొరతనము సహాయపడుటకు బదులు దేశీయులు సకలకష్టముల కొచ్చి చేయు మహా ప్రయత్నములకు యొక్కట్టులు కల్పించుచు అ సహాయ ఉద్యమము గ్రంథ భాండాగారములలోనే జేవాలయములలోను నుకీదులలోను పాదలలోను మోటు నూరులలోను, బీదవాండ కుటీరములలోను యున్నదని భవమడుట వింతగా నున్నది. అట్టిదినములు యింకనురాతరు. గనుక దొరతనము వాడు ఈ భాండాగారము యొక్క మహాత్కృష్టమైన భాషాసేవను, గ్రహించి కేవలము భాషాభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్న ఈమహా ప్రతిష్ఠాపకకు పన్నురద్దుచేసి దేశీయుల గౌరవమునకు పాత్రులగుదురగాక! అభ్యుత్థులగు రాజభుజంగరావ పంతులుగారును భర్త్యుర్ర సంఘమునకు అభ్యుత్థులను మహాదాతలను అగు శ్రీమోతే గంగరాజు జమీన్ దారుగారును ఉపాధ్యక్షులగు శ్రీమోతే నారాయణరావు జమీన్ దారుగారును, ప్రపథము నుండియు సేవజేసి గ్రంథభాండాగారమున, అభివృద్ధినికీ దెచ్చిన తాడేర వెంకయ్య పంతులు, గ్రంథి రామమూర్తి శ్రేష్ఠి గార్లు పౌరసభచేసి తగిన కార్యక్రమమును నిర్ణయించురు గాక!

ఒక పాఠకుడు

“గుంటూరు కాటక్ జూటు అందు పేదరు మిల్సుకంపెని లిమిటెడు పేరుదార్లు (1) పులుగుర్తి మూర్తిరాజుగారి కు|| గోపాలకృష్ణయ్యగారు సా|| దీర్ఘాశి రు 242-14-10 లున్నా; (2) దేశిరాజు లక్ష్మీనరసింహారావుగారు సా|| గొల్లలవలస రు 242-2-6 న్నా (3) పాలకుర్తి కొండప్పకుమారుడు సన్యాసయ్యగారు సా|| లక్కవరపుకోట రు 137-11-2 లున్నా 1922 వ సంవత్సరము జనవరు 1 వ తేదీవరకు బాకివున్నారు. పదరుపీలకు యెన్నినోటీసులు యిచ్చినను సొమ్ము దాఖలుచేయలేదు. 1923 వ సంవత్సరము జూలై 15 వ తేదీలోగా సదరు బాకిపైకములు చెల్లించినయడల వారి వారిపేర్లు ఫరుఫేటు చాయబడునని యందుములముగా ప్రకటించడమైనది.”

చాకులు - తాళములు
మంగలికత్తులు.
ఆంధ్రసాదరులచే చేయబడినది. మెలయించి వెంటనే భరణకాటలాగుట ప్రాయశ్చిదు.
బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టన్న ఆండ్ లాక్ మేకర్సు Clg.
8081
వెదాపురం. (గోదారిజిల్లా)
తెలిగ్రాఫిక్ అడ్డెను: “వెంకటేశ్వర్లు” వెదాపురం.

అవు కృష్ణాదు	20 డిక్రీలు	రూ 160.0-0	165.0-0
తొట్టి కృష్ణాదు	20 డిక్రీలు		డిబ్బా
సింహాంశూర్యు	20 డిక్రీలు		డిబ్బా
అవు కృష్ణాదు 16		రూ 185.0-0	140.0-0

एन सी ई आर टी ई

అమృతాలిజినము

భృంగమలికతైలము

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీప్రతి బి. ఏ. ఎం. బి. అండ్ సి. ఎం. గారి పోషణక్రింద,

మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన బొవధములకు ప్రసిద్ధి కెక్కిన ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి లిమిటెడ్ వారి వలన తయారు చేయబడినది.

అత్యుష్ణము

తలనొప్పి, నేత్రవ్యాధులు, మెదడు పరిశ్రమ, అమితముగా పనిచేయుచున్నవారు, మున్నగువారికి చాలమంచిది. అభ్యంగమునకు, సాధారణముగా ప్రతిరోజు తలకు తప్పుకొని ఊపయోగించుట మంచిది.

ఈదిగువ స్థలములందు క్రయమునకు దొరకును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి లిమిటెడ్ 185, మాంటు రోడ్ నుద్రాసు.

మరియు అన్ని ఏజన్సీలవద్దను, బ్రాంచీలలోను దొరకును. కావలసినవారికి కేటలాగు వుచితముగా పంపబడును. 4 అవున్సుల బుడ్డి వెల రూ 1-0-0. ఒక పౌండు రూ 3-0-0.

ఏజెంట్లు నమ్మకముగా పనిచేయువారలు కావలయును. వివరములు పై చిరునామాకు వ్రాసి పొందవచ్చును.

ఏవిధమైన వ్యాధికైనను స్వలహాకొరకు వ్రాసినచో తగుశ్రద్ధతో ఆలోచించి జవాబు పంపబడును.

మొసర్పు: డా. డా. అండు కో, సోల్ ఏజెంట్లు, నెం. 260, చై నాబజారురోడ్, జి. టి. మదరాసు.

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడును. ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే

కామినియా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజెప్టుకు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నను, శిరోమండ్యమున్నను, యిది దివ్యవధము

వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గురుగు గాని యుండదు

మీ వెంట్రుకల మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి కట్టువలె నుండి మెరయు చుండును.

ఈ రోజునకే దీనిని పరీక్షించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లున్నదియగునో కనిపెట్టుము

కామినియా తలనూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది జేయును.

వెల బుడ్డి 1-కి లీ. రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

“ఓనో దిల్ బహారు”కు వ్రాయును.

ఇది రిజెప్టుకు చేయబడినది అత్యుష్ణతమైన శుణయగులది.

బొమ్మ బుడ్డి 18 ధర రూ 2-0-0

డ్రాము బుడ్డి 18 ధర రూ 0-12-0

1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి

మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది వంతు అమ్మవారంబిండ్లను, శరణ అమ్మవారివద్దను డా. దొరుకును. లేకున్న,

సోలు యేజెంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్మానుశీను, బొంబాయి.

తయారైనది!

త్వరపడు!

హిందీ తెలుగు-వ్యాకరణము

దీని సహాయముచే హిందీభాషను దోషములు లేకుండ వ్రాయుటకును, మాట్లాడుటకును వలయు జ్ఞానము మూడు మాసములలో నలవడును, 200 పేజీల గ్రంథము. 12 అణాలు భూతము. వర్తకులకు నూటికి 25 కమిషన్ ఇవ్వబడును.

రాష్ట్రభాషామందిరం,

కమిడి ముక్కల, మేడూరుపాప, కృష్ణాజిల్లా.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

దుర్బలులపాలిటి సంజీవి:— మేనాము, నిక్కాళ, శుక్ల వస్త్రము, నిస్సత్తున, అతిముత్యము, మొదలగు వాటిని వారికి మంచి బలమును, యవ్వనమును, కాంతిని, పిర్వవృద్ధిని, తాళి పొప్పిని, కలిగించు వర్తనసాధనము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 టు డబ్బీ రూ 1-4-0. వి. పి. చార్జీ 0-8-0 (8851)

రోజుపుష్ప లేహ్యము:— ఇది మలబద్ధమును శిశిలో కాల విరచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అత్యుత్తమము. 15 టు డబ్బీ రూ 0-10-0, వి. పి. చార్జీ 0-7-0

పి. పి. అండుకో, ఆయుర్వేదవహుజం, పిరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

మలయచందనము

గనేరియా అను సెగరోగమునకు మరారము

ఋగ్వేదము లేదు. పిచికారీతో పని లేదు. ఎటువైపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల సెగ రోగమును మూడు పూటలలో మాన్పును. శ్రీల కనుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజవధము. (1251) డబ్బీ 1 కి వెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం (గోదావరిజిల్లా).

ముఖ్యగవనిపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినది.

The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd..

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి

నమ్మకముగాను, తప్పుకొనరాదు నిర్భయమున ఆయుర్వేద బొవధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూ షేతమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము అన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

పై కనిన విభాషమునకు వ్రాసినచో ధరల కెట్టి మంపబడును.

జాండు వర్తస్యూటికల్

వర్తస్యూ

ఆయుర్వేద బొవధముల శయనము (388) బొంబాయి నెం 18.

ది ఆంధ్ర ఇంజనీరింగ్ ప్రెసింగు కంపెనీ, సోల్ ఏజెంట్లు: కా. నా. డ.